

ÅRSREDOVISNING HUDIKSVALLS KOMMUN 2018
Förvaltningsberättelse

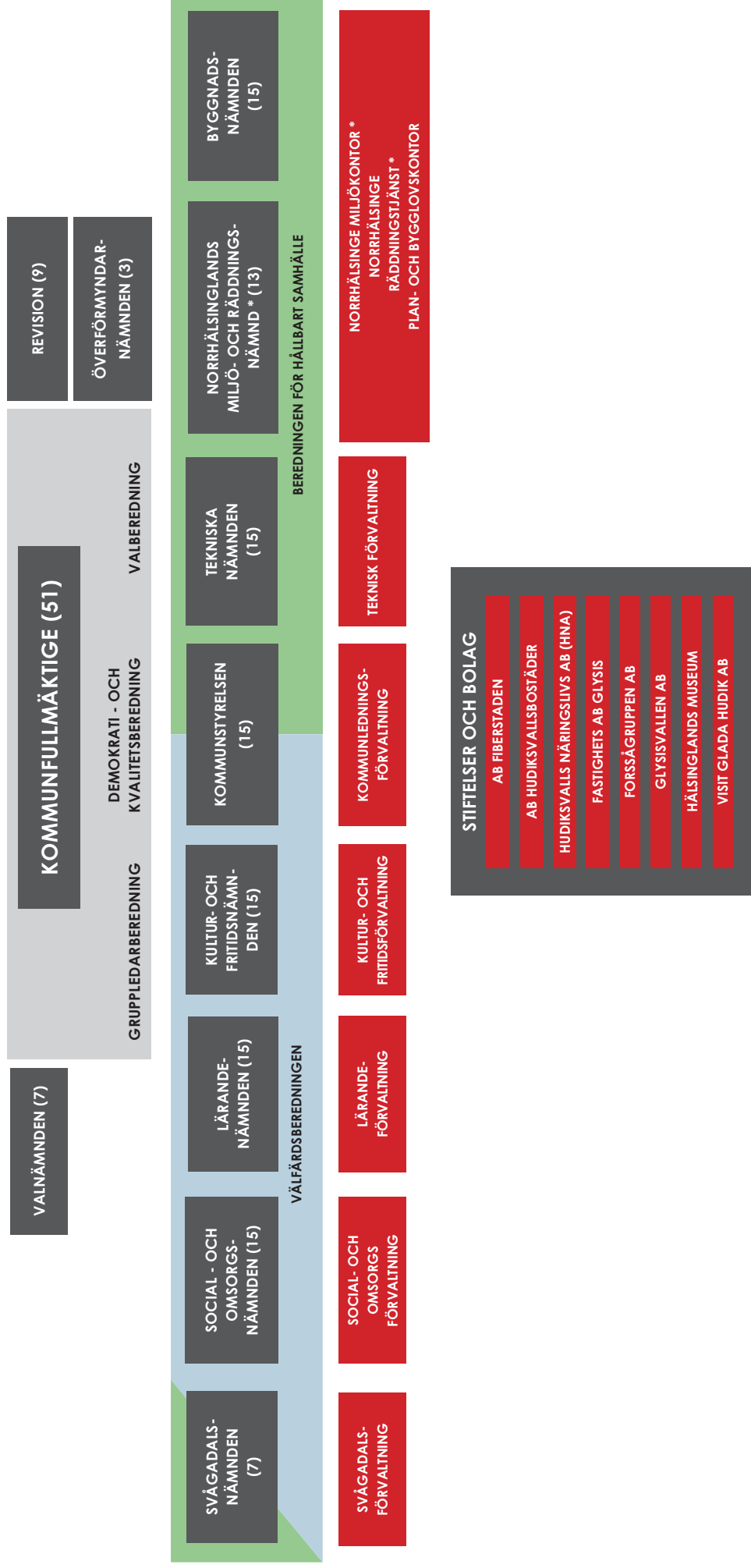

Innehåll

Inledning	5
Kommunstyrelsens ordförande	8
Övergripande mål och kommunfullmäktiges verksamhetsmål	9
Ekonomi	22
Intern kontroll	25
Uppföljning särskilda uppdrag	25
Medarbetare	36
Bilagor	38

Organisationschema

* Gemensam med Nordanstigs kommun

Styrning och redovisning

Hudiksvalls kommun producerar varor och tjänster som är avgörande för människors vardag. Det handlar om god undervisning i skolan, bra omsorg för äldre och funktionsnedsatta, förstklassigt dricksvatten, välfungerande avlopp, och om räddningstjänst när det värsta händer. Kommunen är dessutom en viktig aktör för samhällsutvecklingen. Genom kommunens planer, bygglovsbeslut, satsningar på infrastruktur, kultur och hållbarhet är vi en viktig partner i arbetet med att bli Sveriges bästa kommun att leva och verka i med 50 000 invånare i kommunen varav 25 000 i staden.

Nu är vi 37.430 kommuninvånare

Hudiksvalls kommun hade 37 430 invånare vid utgången av 2018. Det är en ökning med 29 personer. Fem av de sex kommunerna i Hälsingland ökade sin befolkning. Särskilt glädjande är att både Hudiksvall och Nordanstigs kommuner, som ingår i samma arbetsmarknadsregion, hade en folkökning. Som brukligt hade kommunen ett positivt netto mellan in- och utflyttningar. 1 485 personer flyttade in till kommunen under fjolåret. Det var 126 personer fler än som flyttade från den. Kommunen hade samtidigt ett negativt födelsenetto om -96 personer. Det innebär att det var färre som föddes än som avled.

Gävleborgs län ökade med 910 personer, vilket motsvarar 0,3 %, under 2018. Folkmängden i länet uppgick till 286 547 personer.

Kommunens vision och övergripande mål

Hudiksvalls kommuns vision är Sveriges bästa kommun att leva och verka i - med 50 000 invånare i kommunen varav 25 000 i staden år 2050. Visionen är en viktig inriktning om hur framtidens Hudiksvall ska utvecklas och den ska både inspirera och instruera.

Kommunens visionsarbete bedrivs under namnet ”Glada Hudik-språnget”. Det är ett ständigt pågående arbete som får allt mer genomslag i planering, inriktning, styrdokument och framförallt i verksamheternas arbete med förhållningssätt och värderingar.

Kommunens platsvarumärke, Glada Hudik, är ett begrepp som står sig starkt. Det innefattar dels själva platsen Hudiksvall med närhet till vatten, en attraktiv småstad och en levande landsbygd. Dels den speciella Glada Hudik-anda som kan beskrivas med orden; glädje, gästfrihet, okonstlad, nytänkande, handlingskraft, framtidstro och omtanke. Varumärket är ett verktyg för

att utveckla och marknadsföra Glada Hudik samt stärka kommunens attraktions- och konkurrenskraft. Under 2019 kommer kommunen ta ett grepp för att stärka kommunens arbetsgivarvarumärke för att säkra kompetensförsörjningen i kommunens organisation, både på kort och lång sikt.

För att kommunen ska röra sig i riktning mot visionen arbetar kommunen med tre övergripande mål.

- Samhällstjänster av högsta kvalitet
- Blomstrande näringsliv
- Attraktiv och hållbar livsmiljö

Målen som arbetats fram i dialog med näringsliv och föreningar samverkar och kan ses som delvis överlappande. Alla målen behövs för att skapa en fungerande helhet. Utifrån dessa tre övergripande mål fastställs dels nämndernas åtaganden som består av kommunfullmäktiges verksamhetsmål, kvantiteter, särskilda uppdrag samt nettobudget och dels kommunbolagens ägardirektiv. Dessa visar vad som ska uppnås under mandatperioden. Skillnaden mellan kommunfullmäktiges verksamhetsmål och de tre övergripande målen är att de övergripande målen visar på utvecklingen av delar i lokalsamhället medan verksamhetsmålen visar vad kommunorganisationen gör för att förbättra för kommuninvånaren.

Syftet med att sätta mål på kommunövergripande nivå är att skapa fokus på det viktigaste i verksamheten. De mål som sätts ska vara strategiskt viktiga eller fokusera på problemområden.

Så här läser du Hudiksvalls kommuns årsredovisning

Årsredovisningen är en rapport för koncernen Hudiksvalls kommun där både kommun och kommunala bolag ingår. Rapporten är uppdelad i:

- Årsredovisning 2018 del 1 Förvaltningsberättelse och måluppfyllelse
- Årsredovisning 2018 del 2 Ekonomisk rapportering

Hur vi redovisar måluppfyllelse

Denna årsredovisning redogör för de tre övergripande målen, kommunfullmäktiges antagna verksamhetsmål och en redovisning av särskilda uppdrag. Fullständig redovisning av nämndernas åtaganden återfinns i respektive nämnds verksamhetsrapport.

INLEDNING

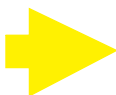
Måluppfyllelsen redovisas för varje övergripande mål under rubriker som fullmäktiges demokrati- och kvalitetsberedning har arbetat fram, se Konkretisering av övergripande mål www.hudiksvall.se. Kommunfullmäktige har valt ut ett antal indikatorer för att visa vilken riktning kommunen går mot för att uppnå de övergripande målen. Bedömningen av riktningen illustreras med hjälp av pilar. Pilen visar kommunens förändring jämfört med närmast tidigare år/mätning oavsett hur indikatorn är formulerad. En för kommunen positiv förändring illustreras med en grön positivt riktad pil.

Positiv riktning mot övergripande mål

Negative riktning mot övergripande mål

Oförändrad riktning mot övergripande mål

Matning ej genomförd

När det gäller kommunfullmäktiges verksamhetsmål har kommunfullmäktige beslutat om ett antal indikatorer som ska stödja bedömningen av måluppfyllelsen. Det illustreras med hjälp av färgade rutor med en siffra där 1 och mörkgrönt betyder att målet är uppfyllt.

Målet är uppfyllt

Målet är i hög grad uppfyllt

Målet är delvist uppfyllt

Ej uppfyllt

Kommunens styrning

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet hade majoritet i kommunstyrelse och nämnder under föregående mandatperiod. I nuvarande mandatperiod med början 2019 bildar Socialdemokraterna, Moderaterna och Miljöpartiet majoritet. Kommunfullmäktiges ordförande är Siw Karlsson.

Nedan redovisas kommunens nämnder med ordförande inom parentes.

Kommunstyrelsen (Mikael Löthstam S)

Byggnadsnämnden (Olle Borgström S) fram t.o.m. årsskiftet 2018

Kultur- och fritidsnämnden (Nina Burchardt S)

Lärandenämnden (Gerd Olsson S) fram t.o.m. årsskiftet 2018

Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd (Per Svensson S)

Social- och omsorgsnämnden (Henrik Persson S)

Svågadalsnämnden (Ann-Marie Rosvall Op)

Tekniska nämnden (Annika Huber S)

Överförmyndarnämnden (Alf Norberg V) fram t.o.m. årsskiftet 2018

Styrmodell

Hudiksvalls kommuns styrmodell, antagen av kommunfullmäktige, utgår från en vision. Kommunfullmäktige har beslutat om tre övergripande mål som sträcker sig över flera mandatperioder. De har även tagit beslut om ett antal indikatorer utifrån ett medborgarperspektiv som de vill följa för att se att kommunen går i rätt riktning mot målen och visionen.

Utifrån de övergripande målen utarbetas åtaganden i dialog med nämnderna. Ett åtagande består av fyra delar:

- Kommunfullmäktiges verksamhetsmål
- Kvantiteter (i vissa fall)
- Nettobudget
- Särskilda uppdrag

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål och de särskilda uppdragen beskrivs i nämndsplaner. Nämnderna kan även formulera egna mål i nämndsplanen men uppföljningen sker då endast i respektive nämnd. I samband med att åtagandena arbetas fram ingår även arbetet med intern kontrollplan samt planering av lokal- och investeringsbehov för kommande år.

Arbetet med målet att bli en ”MR kommun” (Mänskliga Rättigheter) fortgår. Kommunfullmäktiges demokrati- och kvalitetsberedning med hjälp av partigrupperna formulerar ett förslag till förhållningssätt utifrån ”Allas lika värde.” Förslaget ska beslutas av kommunfullmäktige innan sommaren 2019 och vara utgångspunkten, grunden i kommunens styrsystem.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt och samordningsansvar

Kommunstyrelsen följer kontinuerligt upp verksamheterna genom månadsuppföljning, delårsbokslut, årsredovisning och genom sin lagreglerade uppsiktsplikt enligt kommunallagen. Kommunens bolag har mål formulerade i ägardirektiv som motsvarar nämndernas nämndsplaner. Kommunstyrelsen ska årligen fatta be-

slut om de hel- och delägda aktiebolagen har bedrivit sin verksamhet i enlighet med det fastställda kommunala ändamålet och inom ramen för de kommunala befogenheterna. Kommunstyrelsen har i beslut 5 juni 2018 § 93 ansett att bolagen bedrivit verksamheten under 2017 enligt gällande lagstiftning.

Uppsiktsplikten innebär enligt kommunallagens definition att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Detta gäller såväl för kommunens nämnder som för kommunens hel- och delägda aktiebolag. Uppsiktsplikten utövats bl.a. genom att kommunalråden har återkommande träffar med ordförande för nämnderna och styrelseordförande i kommunens bolag. Kommunens bolag närvarar vid kommunstyrelsens sammanträde minst en gång per år då de beskriver verksamheten och svarar på frågor. Där emellan har kommunalråd specifika möten i enskilda viktiga frågor. Dessutom lämnar kommunens bolag efter varje årsskifte in en bolagsstyrningsrapport. Under 2017 tog kommunfullmäktige beslut om att stärka kommunstyrelsens roll enligt de nya möjligheterna i kommunallagen. Detta ger kommunstyrelsen större möjligheter att styra och samordna verksamheterna.

Under året och i samband med boksluts- och budgetberedning följer kommunstyrelsen, arbetsutskott och kommunalråd regelbundet nämndernas ekonomi, sjukfrånvaro och specifika problemområden. Detta för att den fortsatta politiska processen gällande effektiviseringar och budgetanpassningar ska skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar välfärdsstrategi. År 2018 har kommunstyrelsen haft ett extra fokus att följa upp och stödja Social- och omsorgsnämndens arbete med att komma till rätta med sina underskott bland annat genom att förstärka med en biträdande förvaltningschef med särskilt uppdrag att arbeta med budgetanpassningen.

**Kommunstyrelsens ordförande
Mikael Löthstam (S)**

Den positiva trenden håller i sig

2018 var på många sätt ett bra år för Hudiksvalls kommun. Året slutade på ett positivt resultat om 20 miljoner kronor, vilket får anses tillfredställande med tanke på att prognoserna under året visade på ett minusresultat på helåret. Glädjande är att sjukfrånvaron sjunker och ett bevis på det aktiva arbetsmiljöarbete som bedrivs och är prioriterat från kommunledningen sida.

Ett problem som kommunen delar med väldigt många andra kommuner är underskotten inom vård och omsorg. Åtgärdsprogram pågår för att få kontroll över kostnader och kostnadsutveckling. Äldreberedningens arbete är oerhört viktig för att möta kommande demografiska utmaningar och att andelen äldre ökar i kommunen.

Översynen av skolstrukturen är ett annat viktigt område som ses över. Dels för att möta ökade statliga krav, bibehålla och öka kvalitén i syfte att eleverna får förutsättningar att klara skolgången genom hela sin utbildningstid och i vuxenlivet för att möta arbetsmarknadens krav. Här krävs långsiktiga och breda politiska överenskommelser för att ge verksamheten arbetsro.

När det gäller Kommunstyrelsen och övriga nämnder och året som gått finns det väl beskrivit i bokslutshandlingarna. Några saker är på sin plats att nämna, detaljplanen för Kattvikskajen (Havsläge Hudik) är beslutad,

satsningen på Servicecenter skateparken i Delsbo, allaktivitetsbanor, bredbandsutbyggnad, vägförbättringar på kommunala vägar utanför centralorten är några delar i de landsbygdsatsningar som görs. Så även uppdraget till Hudiksvallsbostäder att bygga i Forsa och Svågadalen är ett viktigt incitament på temat landsbygdsatsning.

När det gäller arbetsmarknaden och näringslivet var året i stort positivt trots varsel på ett av kommunens största företag. Ett bekymmer för i princip alla branscher är kompetensförsörjningen, vilket riskerar att vara en tillväxthämmande faktor de kommande åren.

Regionala satsningar, till exempel sjukhuset, i kommunen stärker också attraktionskraften för vår del av länet. Arbetet för att bli en MR-kommun (Mänskliga rättigheter) är en viktig del för att nå kommunens vision. Så även det miljöarbete som bedrivs.

Till sist vill jag bara uttrycka min tacksamhet till alla medarbetare för det arbete som lagts ner under året och till gagn för våra kommuninvånare.

Det jag tar med mig från 2018 och alla oavsett parti borde glädja sig över är att, det händer mycket positivt och som helhet går det mycket bra för kommun och näringsliv, något som också uppmärksammas långt utanför kommunen.

Samhällstjänster av högsta kvalitet

Det är människorna i Hudiksvalls kommun som är i fokus för de samhällstjänster som kommunen tillhandahåller.

Kommunen ska erbjuda en skola där alla kan komma vidare, en omsorg och vård utifrån individens behov och önskemål och ett socialt stöd när det behövs. Kommunen bidrar med sina tjänster till att upprätthålla och utveckla näringsliv och samhället i övrigt. Tjänsterna ska kännetecknas av ett gott bemötande och en god tillgänglighet. Den kommunala verksamheten ska organiseras för att tillgodose medborgarnas behov och önskemål, utifrån de politiska prioriteringarna och de ekonomiska förutsättningarna.

På väg mot målen

Redovisning av indikatorerna för målet Samhällstjänster av högsta kvalitet sker under rubrikerna Gott bemötande, Skola där alla kan komma vidare, Omsorg och vård utifrån individens behov och önskemål samt Socialt stöd när det behövs.

Samlad bedömning av målet

Antalet indikatorer som försämrats är fler än de som förbättrats. Vid en sammanvägning av de enskilda indikatorernas betydelse blir helhetsbedömningen att det skett en försämring i riktningen mot att nå målet.

Gott bemötande

Viktiga kvalitetsfaktorer för kommunen är bemötande och tillgänglighet. Kommunen följer brukarnas upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet i enkäter och undersökningar. I kvalitetsarbetet hålls hela tiden frågan om bemötande och tillgänglighet levande.

Andel brukare i hemtjänsten och särskilt boende som uppger att personalen alltid bemöter dem på ett bra sätt är oförändrat för särskilt boende och något försämrat inom hemtjänsten visar Socialstyrelsens mätning. I verksamheten särskilt boende är kommunens utfall 61 %, både år 2018 och år 2017. Värdet ligger dock över medelvärdet i förhållande till samtliga kommuner. Inom hemtjänsten är utfallet 80 %, 2 % sämre än föregående år men över snittet för deltagande kommuner som är 73 % för 2018. Undersökningen redovisar även måttet som sammanväger svaret alltid och oftast, detta resultat är 95 % särskilt boende och för hemtjänsten 97 % i Hudiksvalls kommun. Källa: Socialstyrelsen, *Så tycker de äldre om äldreomsorgen 2018*

Nöjd Kund Index totalvärde för Service-mätningen avseende myndighetsutövning visade åter igen på ett utfall över genomsnittet för deltagande kommuner 2017.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Hudiksvalls kommuns totalvärde var då 77, föregående mätning (75), och medelvärdet låg på 71 för samtliga deltagande 171 kommuner. *Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, Öppna jämförelser, Företagsklimat 2017*

Kommunens serviceutbud inom särskilt boende visar lägre serviceutbud än snittet när vi jämför oss med andra kommuner i KKiK. 52 % år 2018 jämfört med snittet på 69%. År 2017 var kommunens serviceutbud 59%. *Indikator hämtad från KKiK, (ursprungskälla: Egen undersökning inlämnad till Kolada U23432)*

Serviceutbudet inom LSS grupp- och serviceboende pekar på att kommunen med 84% år 2018 når över medelvärdet, 83%. År 2017 var kommunens serviceutbud 86%. *Indikator hämtad från KKiK, (ursprungskälla: Egen undersökning inlämnad till Kolada U28423)*

Omsorgs- och serviceutbud inom hemtjänst finansierad av kommunen. Indikatoren har inte mätts under året. År 2017 låg kommunen under snittet, på 52% i förhållande till snittet 64% för 244 kommuner. *Indikator hämtad från KKiK, (ursprungskälla: Egen undersökning inlämnad till Kolada)*

Elevers syn på skolan och undervisningen, åk 9, Jag är nöjd med min skola som helhet, andel positiva svar för kommunala skolor är medelvärde 67 %, vilket är detsamma för Hudiksvalls kommun. Det är något lägre än senaste mätning både för kommunen och riket. *Indikator hämtad från Kolada, (ursprungskälla: Skolinspektionen N15535).*

En skola där alla kan komma vidare

Tidiga insatser redan i förskola och i förskoleklass, behöriga lärare, höga förväntningar och ett strukturerat arbete ger goda resultat upp till gymnasienivå.

Andel elever åk 3 som klarat de nationella proven har försämrats något. År 2018 73 % jämfört med 2017 75 %, det är över rikets medelvärde 69 % för 2018. *Källa: Skolverket och SCB (N15474)*

Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet har förbättrats med drygt 4 % mot tidigare resultat i kommunen. Flickor ligger på cirka 85%, 3% högre än pojkar, skillnaden är något mindre än riket. Vid en jämförelse med övriga kommuner ligger kommunen på medelvärdet som är 84 % år 2018. *Indikator hämtad från Kolada (ursprungskälla: Skolverket N15428)*

Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen är 74% lite sämre än föregående år 76 %. Kvinnor ligger på cirka 75%, drygt 1% bättre än män, skillnaden i riket är drygt 7%. Medelvärdet för riket ligger på 72 % år 2018. Indikatoren visar andel elever som tagit examen inom 4 år och endast de som tagit examen, ej studiebevis, den inkluderar även Introduktionsprogrammet och fristående gymnasieskolor. *Indikator hämtad från SCB, (ursprungskälla: Skolverket N17461)*

Omsorg och vård utifrån individens behov och önskemål

Inom serviceutbudet för särskilt boende återstår det en hel del arbete om kommunen jämför sig med utbudet i andra kommuner. Avseende serviceutbudet inom LSS grupp- och serviceboende är det bättre, där ligger kommunen på snittet.

Försörjningsstöd per invånare. De senaste mätningarna visar att Hudiksvalls kommuns biståndsbelopp per invånare har minskat. År

2017 var beloppet 1 068 kronor per invånare och 2016 var motsvarande belopp 1 081 kronor per invånare. I förhållande till snittet i Gävleborgs län 1 146 kronor per invånare ligger Hudiksvall under snittet. Jämför sig kommunen med riket, 1 063 kronor per invånare, så ligger kommunen över snittet. *Källa: Socialstyrelsen*

Viktiga händelser

- Arbetet med en ny kommuntäckande översiktsplan är påbörjat.
- Nya riktlinjer för bostadsförsörjning i Hudiksvalls kommun.
- Förberedelse inför och genomförande av val till riksdag, landsting och kommun.
- Workshop i kommunfullmäktige, maj 2018, om att främja mänskliga rättigheter och förhindra diskriminering.
- Nya lagar: kommunlag från januari 2018, dataskyddsförordningen (GDPR) från maj 2018 och ny förvaltningslag från juli 2018.
- Gävle kommuns begäran om utträde ur Inköp Gävleborg har föranlett ett utredningsarbete för att utröna hur ett fortsatt samarbete inom området skulle kunna se ut för de återstående ägarkommunerna.
- Kommunen har gått upp i stabsläge vid ett antal tillfällen. Detta skedde dels i samband med snöstormen i januari samt dels under sommarens extrema temperaturer och förskolebrand i september.
- Digitala klivet inleddes med en föreläsning om digitaliseringens möjligheter för kommunens samtliga chefer och följdes under hösten upp med workshops.
- Dellenbygdens Servicecenter invigdes på biblioteksfilialen i Delsbo.
- Förskoleklassen en obligatorisk skolform, även lovskolan har blivit obligatorisk.
- Kunskapsresultaten i åk 9 förbättrades jämfört med tidigare år. Det är ett positivt trendbrott som ger höjt meritvärde och högre behörighet till gymnasieprogram.
- Beslut har tagits för möjligheten att anställa vårdbiträden.
- Hudiksvalls kommuns första trygghetsboende öppnades vilket är ett resultat av äldreprojektets och Hudiksvallsbostäders samarbete.

- Snabbladdningsstolpe har byggts i Svågadalen.
- Förvärv av fastigheten Frejagården i Friggasund från Region Gävleborg för 17 Mkr möjliggör tillskapande av fler korttidsplatser för äldreomsorgen.
- Extrapengar till kommunens vägnät bidrog till att 11,3 km gator och 4 km gång- och cykelvägar kunde åtgärdas.

Framtida utmaningar

- Tillhandahålla välfärdstjänster av hög kvalitet trots den demografiska utmaningen.
- Fortsatt arbete med digitalisering och effektivisering av de administrativa processerna
- Ny lagstiftning inom webbtillgänglighet kommer kräva nya rutiner och åtgärder.
- Anpassning av kommunens verksamheter utifrån att barnkonventionen blir lag.
- Kompetensförsörjning - kommun, övrig offentlig verksamhet samt näringsliv.
- Ökat fokus på avfallsförebyggande mål ska tas fram i en avfallsplan som ska gälla från 2021. Även mål och åtgärder om nedskräpning ska tas fram.
- Fördjupad samverkan med andra kommuner, regionen och näringsliv.
- Digitalisering - användarnas och medarbetarnas beredskap för att göra saker på nya sätt, att i utvecklingsarbetet ta hänsyn till den digitala klyftan
- Att ge alla barn och elever en likvärdig förskola och skola varhelst i kommunen den anordnas
- Det lagstyrda uppdraget och de politiska ambitionerna ställs redan idag mot de ekonomiska förutsättningarna och nämndens arbetsmiljöansvar, och kommer att göra det allt mer framöver.
- Inom räddningstjänsten har ett utökat samarbete startat med Södra Hälsinglands Räddningstjänst exempelvis gemensam räddningschef i beredskap.
- Bostäder för alla målgrupper inom omsorgsverksamheten.

ÖVERGRIPANDE MÅL

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

För att bidra till målet Samhällstjänster av högsta kvalitet har kommunfullmäktige beslutat om fyra verksamhetsmål för kommunorganisationen; Öka måluppfyllelsen i vår utbildningsverksamhet, verksamhetsmål för kommunorganisationen; Öka måluppfyllelsen i vår utbildningsverksamhet, Minska sjukskrivningarna, Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet och Ökad kvalitet. Måluppfyllelse och exempel på vad som har åstadkommit redovisas nedan. Indikatorerna till målen redovisas i särskild bilaga.

2 Öka måluppfyllelsen i vår utbildningsverksamhet

Antal deltagare i simskolan har ökat och fler barn är simkunniga i åk 3, 75 %, men kommunen är inte uppe i samma nivå som år 2015. Tillsammans med Hudiksvalls Simsällskap har stora satsningar gjorts på simundervisning för 6 åringar. Alla 6-åringar har erbjudits fri simundervisning och extra resurser har lagts på förskoleklassernas undervisning. Förstärkningen har finansierats via riktade statsbidrag.

Resultatet i förskolornas självvärdering har ökat. Det är 25 av 28 förskolor som skattar sig högt i Qualistrappan, lärandenämndens kvalitetssäkringssystem. Förskolans gemensamma förbättringsområde är utveckling och lärande.

Eleverna i lågstadiet har nått bra resultat i ämnesproven i matematik. I alla nio delprov ligger resultaten över genomsnittet för riket. Ämnet svenska visar ett pendlande resultat som inte är lika stabilt över tid som matematiken. Det samlade resultatet är något sämre än ifjol och skillnaden har ökat mellan flickor och pojkar och är betydligt större än rikets skillnad.

Mellanstadiet har en ökad måluppfyllelse i ämnena matematik och svenska jämfört med 2017. I ämnet engelska ser vi en minskning i måluppfyllelsen men resultatet ligger fortfarande över riket. I betygen i årskurs 6 syns skillnad mellan könen, där pojkar generellt får lägre betyg, men sammantaget ligger betygen högt jämfört med rikets genomsnitt.

Under 2018 har kommunen sett ett positivt trendbrott på högstadiet med ett ökat genomsnittligt meritvärde och större andel elever med fullständiga betyg och behörighet till något nationellt gymnasieprogram. Skillnaden mellan pojkars och flickors resultat minskade under året, då pojkarna förbättrade sina resultat

något mer än flickorna jämfört med 2017.

Alla elever som 2018 gick ut grundsärskolans årskurs 9 var behöriga till program på gymnasiesärskolan.

Gymnasiet fortsätter att leverera goda resultat. Den genomsnittliga betygspoängen ligger på rikssnittet och samma nivå som 2017. Andelen elever med examen har minskat marginellt 93% men ligger över rikssnittet 91% år 2018. På yrkesförberedande program har andelen elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet våren 2018 ökat med 6 procentenheter jämfört med året innan. Det är 11 procentenheter över rikets kommunala skolor. Eleverna på Bromangymnasiet väljer i högre grad behörighetsgrundande kurser. På högskoleförberedande program ligger andelen fortsatt högt, 4 procentenheter över riket.

Introduktionsprogrammet har fortfarande ett antal elever med annat modersmål än svenska. Genom att arbeta med dessa har man kunnat minska antalet språkgrupper, från sex till tre och betygen har förbättrats i samband med detta. För att bättre kunna möta elever som inte har nått gymnasiebehörighet har samverkan med grundskolan utökats.

Gymnasiesärskolan når väldigt bra resultat, sju av nio elever fick godkända betyg 2018 och fem av nio har idag ett riktigt arbete. Med dessa siffror ligger vi högt över rikssnittet.

Andel barn som går på kulturskolan är lika stor bland dem från Hudiksvalls centralort som de från den sammantagna landsbygden. Däremot skiftar andelen mycket mellan de olika orterna. Se bilaga indikatorer kommunfullmäktiges verksamhetsmål. För att nå fler barn i ytterområdena fortsätter satsningen med undervisning i Svågadalen som inleddes hösten 2017.

2 Minska sjukskrivningarna

Sjukfrånvaron inom kommunen har sjunkit från 7,2 till 6,9 procent mellan 2017 och 2018. Den långa sjukfrånvarons andel var 52,1 procent av den totala sjukfrånvaron, även det en minskning. Samtliga förvaltningar arbetar aktivt för öka hälsan bland medarbetarna. Arbetet med tidig och aktiv rehabilitering, handlingsplaner och uppföljningar inom området hälsa, sjukfrånvaro och arbetsmiljö samt stöd från personalenheten och Företagshälsa Region Gävleborg är en del av förklaringen till att sjukfrånvaron sjunker. Förståelsen för vikten av att både arbeta med den organisatoriska- och sociala arbetsmiljön och att tydliggöra medarbetarnas uppdrag och hur det hänger ihop med kommunens uppdrag har ökat. Det är två faktorer som kommunen vet främjar hälsan.

Inom plan- och bygglovsverksamheten, förskolan och individ- och familjeomsorgen lyfts kommunens svårigheter med kompetensförsörjning fram som en faktor som påverkar hälsan på ett negativt sätt.

Målet är i hög grad uppfyllt eftersom årets utfall visar att det är möjligt att vid utgången av 2020 nå kommunfullmäktiges mål om en sjukfrånvaro på 6,5 % och att den långa sjukfrånvarons andel av den totala sjukfrånvaron högst ska vara 50 %.

3 Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet

Kommunen jobbar kontinuerligt med att förbättra och förenkla för invånarna samt för kommunens verksamheter. Många anställda i kommunen har fått information om kraven i den nya förvaltningslagen gällande service, bemötande, snabbhet och enkelhet.

Flera e-tjänster har tagits i drift, totalt 84 stycken december 2018. Ett exempel är utvecklingsarbetet som pågått under 2018 för att förenkla ansökan om ekonomiskt bistånd. Tjänsten förväntas komma i drift i början av 2019. Effekten av e-tjänsten förväntas bli ökat kundfokus och möjlighet för verksamheterna att lägga mer resurser på att arbeta proaktivt.

Kommunen mäter användningen av interna och externa e-tjänster, nyttjandet har ökat från cirka 5 700 ärenden år 2017 till 16 200 ärenden år 2018.

Under året har kommunen utvecklat innehållet på kommunens hemsida (hudiksvall.se) för att det ska bli ännu mer användbart för besökarna. Det har även arbetats med fortsatt implementering och utveckling av intranätet Hint med syftet att det ska effektivisera arbetet både för chefer och medarbetare. Kommunens intranät har

uppmärksammats nationellt på två stora konferenser samt visats för ett flertal organisationer, myndigheter och kommuner. Under året har kommunens facebook-sida fått 1 550 nya följare. Facebooksidan är en allt viktigare kanal för dialog, frågor till kommunen och information - inte minst i kris.

Kommunens Servicecenter fångar upp invånarnas frågor och vid behov går de vidare mot kommunens olika verksamheter för att se om det går att underlätta för invånarna i kontakten med kommunen. Detta i syfte att invånarna ska få rätt hjälp vid en första kontakt utan att veta hur kommunen är organiserad. Några exempel på frågor som har utvecklats genom Servicecenter och som ger förbättrad service är; budget- och skuldrådgivning, avfallsfrågor, parkeringstillstånd, borgerlig vigsel, tydligare information om snöröjning, tydligare information på hemsidan i form av frågor och svar.

Väntetiden i antalet dagar till erbjuden plats på ett särskilt boende har ökat ytterligare under 2018 och ligger nu på cirka 100 dagar jämfört med snittet i riket som är 53 dagar. Efterfrågan på särskilt boende är högre än tillgången.

Däremot ligger kommunen bra till när det gäller väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd. I kommunen är det fyra dagar och det kan jämföras med snittet 16 dagar för övriga kommuner.

Brukarenkäter som ställer frågan om brukarna är mycket eller ganska nöjda med tillgängligheten inom verksamheten individ och familjeomsorg visar att 84% är nöjda. Det är strax under genomsnittet för jämförbara kommuner.

Totalt har antalet besökare till kultur och fritidsnämndens verksamheter och arrangemang ökat från 302 00 besök år 2017 till 380 100 besök år 2018.

Kultur och fritidsnämndens verksamheter har normalt en total öppetid på 15 850 timmar. Under året har verksamheterna hållit stängt 809 timmar, 5,4%. Orsaker har varit: Reparationer av maskinrum på badet i Iggesund. Bakterier i vattnet på badhuset i Hudiksvall. Förseningar i samband med renovering av bastu på badet i Delsbo. Stängt på grund av sjukdom och stängt på grund av arbetsmiljöproblem på biblioteken. Stängt på grund av reparationer på fritidsgården i Hudiksvall.

På museet har ett omfattande arbete gjorts under en treårsperiod med att digitalisera samlingar och arkiv. Digitaliseringsarbetet är nu en integrerad del i arbete med föremålshanteringen och ger en helt ny tillgänglighet till samlingarna för alla.

3 Ökad kvalitet i våra verksamheter

Social- och omsorgsnämnden genomför brukarundersökningar som visar att kommunen håller en generellt hög kvalitet i jämförelse med riket. Inom äldreomsorgen visar resultatet att helhetsbedömning av den vård och omsorg som ges har försämrats något men ligger fortsatt över riksgenomsnittet. I daglig verksamhet har brukarna blivit nöjdare än tidigare vilket kan vara resultatet av det förbättringsarbete som gjorts i dialog med brukarna utifrån tidigare undersökningar. Individ- och familjeomsorgen visar goda resultat i årets brukarundersökning till exempel på frågan om inflytande. Förbättringsarbetet pågår ständigt inom verksamheterna och förstärks till exempel genom förbättringspris och värdegrundsarbete med mera.

För många som har hemtjänst är det en trygghet att samma personal återkommer. Inom hemtjänsten gör kommunens arbete med personalkontinuitet att brukaren inte behöver möta så många olika personal från hemtjänsten. Antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar är 13 stycken i Hudiksvalls kommun. Medelvärdet för övriga kommuner är 15. För de med störst omvårdnadsbehov är det inte möjligt att säkerställa samma goda kontinuitet

En kraftig ökning av antal medborgardialoger inklusive föreningsmöten inom kultur- och fritidsnämndens verksamheter kan kommunen se. År 2018 137 möten jämfört med 60 möten år 2017. Det kan bland annat förklaras av de har försökt hålla individuella möten med så många som möjligt av de föreningar som får

årliga arrangörsföreningsbidrag och driftsbidrag.

Avfallsavdelningens kundenkätundersökning visar på nöjda kunder och högt förtroende för verksamheten. En undersökning som utförs är i avfallweb där man jämför parametrar som taxa, ekonomi, kundnöjdhet, miljö mm. Undersökningen utförs i hela landet och Hudiksvall ligger bland topp 30 bland samtliga kommuner.

Utvecklingen av e-tjänster bidrar till en högre kvalitet samt införandet av det digitala beslutsstödet Hypergene.

Kosten arbetar ständigt med att öka kvalitén i verksamheten. Exempel är måltidskonceptet inom äldreomsorgen som bland annat innebär att de äldre serveras förrätt, huvudrätt och efterrätt varje dag, samt att det erbjuds två rätter på alla skolor varav minst en vegetarisk rätt.

Kommunen startade 2017/2018 upp ett behandlingshem (Nova Forte) i egen regi som tillsammans med öppenvårdsteamet ska möjliggöra för personer att bli drogfria. När behandlingsarbetet sker på hemmaplan kan klienterna få bättre hjälp med sysselsättning och bostad. Effekterna av att ha ett behandlingshem i egen regi har varit goda vilket bland annat bidragit till att antalet externa placeringar minskat.

Blomstrande näringsliv

Näringslivet ska ge medborgarna möjlighet att försörja sig själva och ge skatteintäkter till gemensamma verksamheter såsom skola, omsorg och andra samhällstjänster vi behöver.

Ett brett och konstruktivt samarbete mellan näringsliv och kommunen ger bra förutsättningar för att näringslivet i Hudiksvalls kommun, med hela dess omnejd, ska blomstra.

På väg mot målen

Redovisning av indikatorerna för målet Blomstrande näringsliv sker under rubrikerna Ekonomisk bärkraft samt Entreprenörskap.

Samlad bedömning av målet

Antalet indikatorer som förbättrats är betydligt fler än de som försämrats vilket antyder att målet samlat har förbättrats. Det kan konstateras att det finns indikatorer som väger tyngre som har förbättrats, till exempel har arbetslösheten sjunkit. Sammantaget leder detta till bedömningen en förbättring i riktning mot målet.

Ekonomisk bärkraft

Hudiksvalls näringsliv har en mer positiv långsiktig trend när det gäller utveckling och konkurrenskraft jämfört med övriga i regionen. Orsaker till att branscher i Hudiksvall visar på bättre resultat än övriga kommuner i Gävleborg beror på att det finns ett flertal medelstora företag som har en hög förädlingsgrad och är verksam på en internationell marknad. Men viker konjunkturen blir företagen i Hudiksvall mer negativt påverkade än övriga kommuner som har lägre förädlingsvärde.

Företagsklimat kommunranking. År 2017 låg kommunen på plats 229 och år 2018 har kommunen förbättrat sig och ligger på plats 210. *Källa: Svenskt Näringsliv*

Andelen förvärvsarbetare i kommunen visar att 81 % av den arbetsföra befolkningen i kommunen arbetar, det kan jämföras med föregående år då motsvarande siffra låg på 80 %. Kommunen ligger strax över genomsnittet för riket. *Indikator hämtad från ursprungskälla: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik*

ÖVERGRIPANDE MÅL

Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd. Total arbetslöshet 16 - 64 år har minskat i kommunen utifrån antal, 1 313 personer i december 2017 att jämföra med 1 196 december 2018. Ungdomsarbetslösheten 18 - 24 år har även den minskat, 267 i december 2017 att jämföra med 249 personer december 2018. Arbetslösheten bland utrikesfödda i Hudiksvall är bland de lägsta inom länet med 426 personer. *Källa: Arbetsförmedlingen*

Andel elever som påbörjat studier vid universitet eller högskola inom två år efter avslutad gymnasieutbildning. Det är eftersläpning i statistiken, den senaste mätningen är år 2016. Andel elever från studieförberedande och yrkesförberedande program är 28 %, föregående års andel var 27 %. Jämför kommunen sig med övriga kommuners medel 27 %, ligger kommunen över snittet. *Källa: Öppna jämförelser, Gymnasieskola N17497*

Entreprenörskap

Kreativa miljöer och mötesplatser är viktiga för att stimulera nya idéer och fruktbara samarbeten. Skolan arbetar med entreprenöriellt lärande. Kommunens plan- och markpolitik ger förutsättningar för tillväxt. Sociala företag bidrar till inkludering på arbetsmarknaden.

Antal nya företag per 1 000 invånare Under året har 5 företag startas per 1 000 invånare vilket är en försämring från föregående år 5,5. I jämförelse med övriga deltagande kommuner i KKiK ligger kommunen fortfarande över snittet som är 4,9 för 2018. *Indikator hämtad från KKiK, Källa: Nyföretagarcentrums Företagsbarometer*

Detaljplanelagd, byggbar mark verksamhetslokaler (mätt i kvm) Kommunen har ännu inte utvecklat uppföljning av måttet mätt i siffror men ett arbete har pågått med exempelvis; detaljplaner, för sjukhusets expansionsbehov, ytterligare industriområden i Medskogsområdet och en ny detaljplan för aktivitetshuset i HIAB:s tidigare industrilokaler och detaljplanen för Kattvikskajen.

Viktiga händelser

- Antagande av uppdragsbeskrivning för den regionala noden för innovationer (FOU och Propell)
- Projektet Företagande på lika villkor som har till syfte att utveckla process och arbetssätt vid start av företag

- Rekryteringståget/rekryteringsmässan som tillsammans med näringslivet samlade 600 deltagare varav 120 på tåget från Stockholm. Resultatet är ett flertal rekryteringar till vårt arbetsliv i Hudiksvall.
- Invigning av nya butiker och restauranger i gallerian Guldsmeden gick av stapeln i maj 2018. Totalt har över 3 000 kvm kommersiell yta byggts om under två års tid.

Framtida utmaningar

- Fortsatt satsning för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden så att de kommer i studier eller arbete för att inte bli beroende av ekonomiskt bistånd.
- Internet-handeln tar andelar av den fysiska handeln och en viss omstrukturering av utbud i vår kommun kommer med största sannolikhet att ske under närmsta åren.
- Viss oro när det gäller konjunkturutvecklingen.
- Fler arbetstillfällen för att nå kommunens ambitioner.

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

För att bidra till Blomstrande näringsliv har kommunfullmäktige beslutat om målen Förbättrad service – bemötande, snabbhet, enkelhet, Stödja utvecklingen av sociala företag och Öka sysselsättningen i form av arbete eller utbildning. Måluppfyllelsen och exempel på resultat redovisas i kommande avsnitt.

2 Förbättrad service - bemötande, snabbhet, enkelhet

Servicemätning av kommunernas myndighetsutövning gentemot företag, Insiktsmätningen visar ett bra resultat. Totalt Nöjd Kund Index, NKI, är för Hudiksvalls kommun 77 år 2017 och har ökat med 2 enheter sedan föregående år och mätning. Det genomsnittliga resultatet för deltagande kommuner är 71. Undersökningen redovisar även resultat per myndighetsområde, Miljö och hälsoskydd har uppnått ett mycket högt NKI resultat 83, och ligger rankad tvåa i sin grupp. Även Livsmedelskontroll och Serveringstillstånd har mycket höga värden. Glädjande är också att Bygglov har förbättrat sitt NKI betydligt och finns i den gruppen som har förbättrat sig mest inom bygglov.

Kommunen är med i SKL:s företagsportal för att förenkla företagens myndighetskontakter.

Företagsbesöken har fortsatt under året.

Kommunens Näringslivsbolag (HNA) driver projektet

2 Öka sysselsättningen i form av arbete eller utbildning

Den totala arbetslösheten har minskat i kommunen. Mot motsvarande period föregående år är den procentuella förändringen minus 8,9 % per sista december 2018.

Andel ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning är en indikator med eftersläpning. Resultatet år 2016 är 65,6%, det är bättre än tidigare men sämre än medelvärdet för alla kommuner 73,2 %. Källa SCB och Skolverket.

Kommunens arbetsmarknadsenhets insatser har ökat, stöd har getts till cirka 500 personer under 2018. Det har gjorts fortsatta satsningar för att på olika sätt hjälpa grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma närmare arbete. Effekten av de olika insatserna för dessa tar lång tid att uppvisa. Det handlar om personer med någon form av funktionsnedsättning, språksvaga eller ungdomar som står långt ifrån utbildning och arbete. Åtgärderna syns främst bland ungdomar. Exempel på en satsning är ENIG som är en samverkan mellan försörjningsstöd, arbetsmarknadsenheten och arbetsförmedlingen för att kunna ge stöd till ungdomar upp till 25 år som är långt från utbildning eller arbete.

Vuxenutbildningen har haft fler kursstarter 2018 än tidigare och fler elever har kommit till start. Andelen godkända betyg har också ökat. Flera yrkesutbildningar har startat i samarbete med gymnasieskolan. Alla elever inom Lärvox har klarat kursmålen och alla som gick under våren 2018 sökte för att studera vidare. SFI (svenska för invandrare) har haft fler elever än föregående år och fler av dem fick betyg. Under året har flera elever återvänt, till följd av nya regler med utbildningsplikt och att tidsbegränsningen för studier i SFI tagits bort.

Antal kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs är en indikator med lite eftersläpning. För år 2017 var resultatet cirka 70 % något sämre än medelvärdet för alla kommuner. Källa: SCB och Skolverket.

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt.

Företagande på lika (FPLV) i partnership med Söderhamns kommun. Projektet verkar i kommuner längs Hälsingekusten Hudiksvall, Söderhamn samt Nordanstig och syftar till att få fler människor med invandrabakgrund att starta hållbara företag och stärka deras entreprenörskap. Aktiviteter som görs via projektet är starta eget utbildningar i lätt svenska, individuella coachningar, studiebesök, nätverksträffar, handledning. Exempel på övergripande måluppfyllelsen från feb 2018 - jan 2019 är

- Information om vilket stöd man kan få vid start av företag: 464 personer varav 209 kvinnor/255 män. Målet var 400 personer.
- Riktade insatser utbildningar, nätverksamöten, studiebesök mm: 115 stycken varav 48 kvinnor/67 män. Målet var 150 stycken.
- Handledning/coaching: 62 stycken, varav 23 kvinnor/39 män. Målet var 50 stycken.
- Startade företag: 6 stycken, varav 1 kvinna/4 män. Målet var 20 stycken.

Målet bedöms som i hög grad uppfyllt eftersom Hudiksvalls näringsliv går bra och kommunen har under flera år skapat bra förhållanden för näringslivets utveckling.

3 Stödja utvecklingen av sociala företag

Kommunen har ett offentligt partnerskap (IOP) tecknat med Coompanion Gävleborg som innebär att de stöttar sociala företag så att de kan utvecklas. Kommunen nyttjar fem sociala företag en minskning sedan 2017 med två företag. De sociala företagen skapar sysselsättning för knappt 60 personer. Ett socialt företag har gått i konkurs.

Kommunen deltar i projektet Framsteg där 12 sociala företag i länet ingår. Det arbetas med att ta fram en kvalitetssäkrad modell som möjliggör för personer som är i arbetsträning/sysselsättning att få en tydlig handlingsplan. I projektet utbildas personalen på de sociala företagen i att validera deltagarnas kunskap.

Eftersom det är ett stort intresse för socialt företagande har HNA haft flera aktiviteter för att främja detta intresse. Till exempel en kurs med Yallatrappan från Malmö.

Fler verksamheter är intresserade av att bli intraprenader men de avvaktar den översyn som ska göras av reglerna kring intraprenader. Målet bedöms som delvis uppfyllt.

Attraktiv och hållbar livsmiljö

En attraktiv livsmiljö gör att människor dras till Hudiksvalls kommun och väljer att stanna här. Infrastruktur, boende, fritidsmöjligheter, idrott, kultur och närhet är olika faktorer som tillsammans bidrar till ett gott liv.

För att kunna behålla attraktiviteten på lång sikt ska kommunen arbeta för hållbarhet i ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Hållbarhetstänkande är alltid långsiktigt och sträcker sig över flera decennier, samtidigt har det stor betydelse vilka val vi gör här och nu. Därför är hållbarhetsfrågorna grunden i den kommunala verksamheten.

På väg mot målen

Redovisning av indikatorerna för målet Attraktiv och hållbar livsmiljö sker under rubrikerna Infrastruktur, Attraktivt boende, Ledande ekokommun med hållbara beteenden samt Folkhälsa.

Samlad bedömning av målet

Antalet indikatorer som förbättrats är lika många som försämrats eller är oförändrade vilket tyder på att målet är oförändrat. Men vid sammanvägningen av de enskilda indikatorerna är det en betydelsefull indikator - sjukpenningtalet – som är oförändrat och som påverkar den samlade bedömningen. Sammantaget bedöms därför målet vara oförändrat i riktning mot målet.

Infrastruktur

Infrastrukturen är ett medel för att stärka möjligheten till arbete, boende, studier och ett rikt fritidsliv. En god infrastruktur kan medverka till en ökad hållbarhet. Kommunen har två särskilt viktiga kommunikationsstråk i form av Ostkustbanan/E4 längs kusten och väg 84 som knyter ihop tätorterna och landsbygden i väster. Kommunen samverkar med region Gävleborg och deltar i planeringen av kollektivtrafiken.

Antal fiberanslutningar med möjligheter till 100 Mbit/s eller mer har ökat från cirka 7 600 adresser 2017 till drygt 8 650 adresser 2018. *Källa: Hudiksvalls kommun, AB Fiberstaden*

Antal resor i tusental med kollektivtrafik (X-trafik) i Hudiksvalls kommun var cirka 1 749 000 där både bussar och X-tåget ingår. Jämfört med utfallet 2017 är det en minskning med cirka 50 000 resor eller 2,5 %. *Källa: Region Gävleborg, X-Trafik*

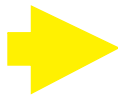
Antal km cykelbanor i kommunen under året har en kvalitetssäkring av indikatorn gjorts. Det har framkommit att tidigare antal km har varit felaktiga. Totalt finns 69 km cykelväg där merparten har kommunen som väghållare. *Källa: Hudiksvalls kommun, Tekniska förvaltningen*

Attraktivt boende

Hudiksvalls kommun har goda förutsättningar för attraktiva boenden där småstaden med sina kvaliteter, närheten till hav och sjö och den storslagna, levande landsbygden utgör viktiga exempel. Goda boendemiljöer kan bidra till ökad inflyttning till kommunen.

Antal årligen färdigställda bostäder det vill säga hyresrätter, bostadsrätter och småhus i kommunen, eventuellt fördelat på en lägre geografisk nivå. Följande mått visar inte årligen färdigställda bostäder men enligt SCB statistik över antal lägenheter efter region, hustyp och upplåtelseform har Hudiksvalls kommun 18 307 bostäder år 2017 som kan jämföras med 18 135 bostäder år 2016 vilket är knappt 200 fler. Bostadsbyggandet är fortfarande inte tillräckligt för att komma till rätta med den bostadsbrist som råder vilket är mest påtagligt i Hudiksvalls stad. *Källa: SCB, Antal lägenheter efter region, hustyp och upplåtelseform*

Detaljplanelagd, byggbar mark för bostäder (mätt i kvm) i kommunen, eventuellt fördelat på en lägre geografisk nivå. Kommunen har ännu inte utvecklat uppföljning av måttet mätt i siffror. Kommunstyrelsen har i dialog med byggnadsnämnden vidtagit åtgärder för att öka tempot i framtagandet av detaljplaner för bostäder med början i Hudiksvalls stad där det är brist på planlagd mark för bland annat småhus. Därav har bedömning av pilens riktning gjorts.

Ledande ekokommun med hållbara beteenden

Besluten ska präglas av ett hållbarhetsperspektiv som kan leda till minskad miljöpåverkan. Kommunens egna verksamheter tillämpar hållbara beteende och föregår med gott exempel.

Andel miljöcertifierade skolor/förskolor. Kommunens miljöcertifierade förskolor och grundskolor har ökat från 70 % till 77 % 2018. Snittet för Sveriges ekokommuner 2018 ligger på 17 %. *Källa: Hudiksvalls kommun, Kommunledningsförvaltningen. Sekom*

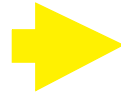

Andelen ekologiska livsmedel som köps in i förhållande till de totala inköpen av livsmedel i kommunen har ökat från 24 % 2016 till 25 % 2017. Medelvärdet för deltagande kommuner i KKik är 29 % för 2017. *Källa: Eko Mat Centrum, Ekologiskt i offentlig storbushåll och KKik*

Total mängd hushållsavfall inkl. producentansvar, har ökat till 511 kg/invånare för 2017, det kan jämföras med år 2016 då motsvarande siffra för vår kommun var 504 kg/invånare. Medel för Sveriges ekokommuner ligger på 519 kg/invånare och år för 2017.

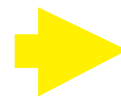
Källa: sekom.se

Koldioxidutsläppen är oförändrade 4 ton/invånare år 2015 och 2016. Det kan jämföras med snittet för riket som är 4,2 ton/invånare. Utsläppen omfattar både industri och övriga sektorer. *Källa: nationella emissionsdatabasen, RUS, SCB*

God folkhälsa

Ambitionen är att skapa förutsättningar för en god hälsa i hela befolkningen. Det är särskilt angeläget att förbättra hälsan för de grupper i befolkningen som är mest utsatta för ohälsa. Folkhälsoarbetet fokuserar på de faktorer som påverkar folkhälsan, dvs. livsvillkor, miljöer, och levnadsvanor och berör många av kommunens verksamheter.

Sjukpenningtalet är oförändrat från föregående år, 13 dagar i genomsnitt per kommuninvånare. Jämfört med riket ligger kommunen 3,4 sjukpenningdagar över snittet. Sjukpenningtalet för Gävleborgs län ligger på 11 dagar för 2018 enligt statistikförsäkringskassan. *Källa: Försäkringskassan*

En aktuell enkätundersökning till 16 - 84 åringar bekräftar att kvinnor i Hudiksvalls Kommun har sämre hälsa än riksgenomsnittet. Det gäller till exempel självskattad hälsa och långvarig ohälsa med nedsatt arbetsförmåga. När det gäller faktorer som påverkar hälsan har en högre andel kvinnor fetma och övervikt i Hudiksvalls kommun jämfört med riket. Snusning är mer utbredd bland Hudiksvalls kommuns kvinnor jämfört med riket. En större andel män i Hudiksvalls kommun har ett lågt socialt deltagande jämfört med riket och har vid tidigare mätningar haft en högre andel med psykiska besvär men vid den senaste mätningen har även riksgenomsnittet ökat till Hudiksvalls nivå. Totalt sett är psykisk ohälsa vanligare bland kvinnor än män.

En ökande andel bland både män och kvinnor är rädda för att gå ut ensamma, jämfört med den senaste mätningen. Detta gäller för både rikets genomsnitt och Hudiksvalls kommun. *Källa: Nationella folkhälsoenkäten 2018 och Samhällsmedicin, Region Gävleborg*

ÖVERGRIPANDE MÅL

Viktiga händelser

- Kajombyggnaden blev klar under året och detaljplanen antogs av kommunfullmäktige.
- Pridevecka med olika aktiviteter som tex föreläsningar, tal och parad. Pridetrappa invigdes augusti 2018.
- Grund- och dricksvattenproblematik på grund av sommarens torka
- Skogsbranden i Ljusdal, Industribranden i Delsbo
- Under våren steg vattennivån i Hornån kraftigt på kort tid och orsakade en stor översvämning som drabbade Glysisvallen.
- Den nya träningshallen på Aktivitetsfabriken, ”Fabrikshallen”, öppnades för badminton, handboll och minihandboll, innebandy och volleyboll.
- Projektet Scen:se drog igång tillsammans med Hudiksvalls kommun, Hälsinglands Museum och Folkteatern Gävleborg. Syftet är att utveckla metoder för att tillgängliggöra kultur till unga med svåra intellektuella funktionsvariationer och svår autism.
- Drömmar och demokratiseringen i samarbete med Folkteatern Gävleborg, lokala föreningar och enskilda aktörer
- I början av året färdigställde Hudiksvallsbostäder 24 nya lägenheter i Iggesund.
- Nyproduktion av hyresrätter inom centrala Hudiksvall projekteras nu på Kattvikskajen. Omkring 80 nya lägenheter räknar Hudiksvallsbostäder bygga i ”sitt” kvarter. Hälften ska klassas som ”Trygghetsboende” och hälften som vanliga hyresrätter. Förhoppningen är att det ska bli byggstart i slutet av 2019.

Framtida utmaningar

- Hållbar samhällsutveckling med balanserad tillväxt - bostäder, infrastruktur, näringsliv och välfärdstjänster.
- Kommunorganisationen ska vara fossilfri 2025. Det är främst transporter som kommunen måste arbeta med men även inköp av el är viktigt.
- Från år 2021 ny avfallsplan. Den kommer att beröra alla kommunens verksamheter med exempelvis avfallsminimering, källsortering och upphandlingar. Nya avtal och troligtvis ny förbränningskatt kommer att ge ökade kostnader i framtiden.
- Det nationella målet 60% ekologiska livsmedel år 2030 samt halvera matsvinnet.
- Att uppnå förnysetakten 1% på vattenlednings-

nätet.

- Anpassning av vattenförsörjningen och reningsverken efter ökat behov.
- Intresset för att fiberansluta sin fastighet är enormt i kommunen. Fiberstaden märker av fler aktörer på marknaden och Telias nedläggning av telestationer blir en framtida utmaning.

Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

För att bidra till Attraktiv och hållbar livsmiljö har kommunfullmäktige beslutat om verksamhetsmålen Bidra med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet samt Utveckla hamnområdet. Måluppfyllelse och ett axplock på arbetet redovisas nedan.

3

Bidra med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet

Resultatet av arbetet med hållbarhet är svårt att bedöma eftersom många av insatserna inom målområdet ger effekt på lång sikt och det är många aktörer i samhället både lokalt och globalt som bidrar på olika sätt. Kommunens bedömning av målet utgår från vad kommunen gör för att bidra till ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Inom projektet Hållbar region och kommunutveckling har kommunen påbörjat en nulägesanalys för att tydliggöra kommunens gap från nuläge till hållbarhet. Information om kommunens hållbarhetsarbete har uppdaterats och finns tillgängligt på HINT (kommunens intranät) och den externa webben.

Under 2018 fick också klimatfrågorna ett fokus och blev en självklar del i Hälsinglands museums verksamhet. Skogsbränderna i Ljusdals kommun drabbade hårt skogsägare och lokalsamhälle. Men branden tog också konsekvenserna av de globala klimatförändringarna till vår region. Museet fick tidigt tillgång till brandområdet och dokumenterade släckningsarbetet och mötte olika drabbade grupper. I början på december öppnade de utställningen ”Samling vid elden” som genom fotografier och texter berättar om händelsen.

Fortsatt arbete med ungdomars delaktighet har skett tillsammans med förtroendevalda, tjänstemän och ungdomar.

Medborgardialog har genomförts i Forsa, där lyftes bland annat att viktigast för utveckling av Forsa centrum är nya bostäder. Det har även genomförts medborgardialoger kring framtida boende för äldre. Där framkom att kommunen borde verka för att trygghets-

boende även byggs på mindre orter. Det har medfört att Hudiksvalls bostäder fått i uppdrag att bygga bostäder i Forsa och Ängebo (Svågagården).

Arbetet med mänskliga rättigheter fortsätter som planerat.

Förskolan har fortsatt sitt systematiska miljöarbete och under 2018 är hela förskoleverksamheten i kommunen, med 28 förskolor och 100 avdelningar miljöcertifierad enligt Grön Flagga. Även nio grund- och grundsärskolor är sedan slutet av 2018 miljöcertifierade.

Grundskolan samarbetar med den centrala elevhälsan i arbetet mot droger, främlingsfientlighet, våldsbejakande organisationer och psykisk ohälsa. Inom grundsärskolan pågår ett aktivt arbete för deltagande i idrott och hälsa samt ett arbete mot alkohol och tobak.

Gymnasiet fortsätter att arbeta med insatser som ska leda till ökad fysisk aktivitet, såsom föreläsningar och aktivitetsdagar. En stor del av eleverna utövar fysisk aktivitet regelbundet. Elevhälsan och lärare samarbetar för att främja en drog- och tobaksfri skola och överlag ligger tobaksanvändandet på en låg nivå.

Gymnasiesärskolan är delvis involverad i Glada Hudik-teatern, både i teaterprojekt och i projektet ”Barn föds inte med fördomar”, där budskapet är att integration inte handlar om att alla ska bli lika utan om att lära sig acceptera och uppskatta att vi är olika. Detta stärker eleverna och ger dem självkänsla och självförtroende.

Ombyggnad av Hudiksvalls vattenverk pågår. Utbyggnad av kommunalt vatten till Lingarö är nästan klart. Den kommunala vattenförsörjningen har fungerat bra trots torkan men däremot är det problem med lågt grundvatten för många med privata brunnar.

Matavfallsprojektet är nu i slutfasen och matavfallet levereras till gasanläggning för tillverkning av biogödsel och fordonsgas. Kompost från matavfallet delades ut vid öppet hus på Återvinningscentralen. Andel abonnenter som valt matavfallsinsamling är högt, 85 %.

Utbyggnaden av bredband i Hudiksvall fortsätter både med och utan bidrag. De områden som byggts utan bidrag under året är Centrala Hudiksvall, Näsbyn/Myra och Långvind. Samförläggningen har skett i Norrhoga som är ett delområde i ett kommande stödprojekt, Forsa med omnejd. Områden med stöd är Norrdellen samt Hudiksvall Östra, dessa har beviljats stöd från både Tillväxtverket samt Jordbruksverket. Norrdellen har slutförts under året, Hudiksvall Östra kommer att slutföras under 2019. Forsa med omnejd är ett nytt område i Hudiksvall som har beviljats stöd, projektet kommer att genomföras genom totalentreprenad med start 2019.

2 Utveckla hamnområdet

Stadsomvandlingen Havsläge Hudik fortskrider enligt plan. Kajombyggnaden vid Kattvikskajen är besiktigad och godkänd. Detaljplanen för området har varit upp för beslut men har överklagats. Undersökningar av övriga kajer har genomförts. Vissa delar är i så dåligt skick att åtgärder behöver vidtas. Detaljprojektering av infrastruktur och allmän mark pågår. De åtgärder som planerats för 2018 enligt projektplanen är utfört, den enda förseningen är överklagandet av detaljplanen och därav har målet endast bedömts som i hög grad uppfyllt.

Målmedvetet arbete bidrog till plusresultat

Kommunens sammanlagda resultat före finansnetto hamnade på 3,4 miljoner kronor. Nämndernas sammanlagda resultat uppgick till en negativ avvikelse mot budget på 33,9 mkr. Tack vare effekter från kommunens värdepappersportfölj, statsbidrag och statliga medel för kostnadsutjämnning så blev det ett plusresultat. De finansiella intäkterna uppgick till 30,4 miljoner kronor. Alla realiserade vinster i kommunens värdepappersportfölj (försäljningsmedel respektive pensionsmedel) har återinvesterats i motsvarande tillgångsslag. Dessa effekter sammantaget gjorde att kommunens resultat på sista raden är 19,9 miljoner kronor.

Den prognos som presenterades i delårsrapporten per den 31 augusti indikerade ett årsresultat på minus 35 miljoner kronor. Mot denna bakgrund så kan man med facit i hand konstatera att samtliga nämnder/förvaltningar tagit ett stort ansvar för att komma i balans. Det har varit ett målmedvetet arbete i hela organisationen.

När det gäller nämndernas resultat för helåret så är det social- och omsorgsnämnden och tekniska nämnden som inte klarat av att hålla sig inom sin respektive budget. Social- och omsorgsnämnden har ett överskridande av budget med 25,2 miljoner kronor. Detta är dock en halvering av fjolårets negativa resultat och under årets sista månader ökade inte överskridandet vilket skapar bättre förutsättningar att hålla budgeten 2019. Tekniska nämnden signalerade tidigt att på grund av de ovanligt stora snömängderna skulle de få svårt att hålla sin budget. Deras negativa resultat mot budget blev minus 14,8 miljoner kronor. Lärandenämnden lyckades att bromsa upp sitt prognostiserade underskott och levererade ett positivt resultat mot budget på 4,8 miljoner kronor.

Det pågår ett arbete inom social- och omsorgsnämnden med stöd av kommunstyrelsen för att komma tillrätta med underskottet. Det omfattar allt från ett nytt ersättningsystem för hemtjänst, bemanningsprinciper, sche-

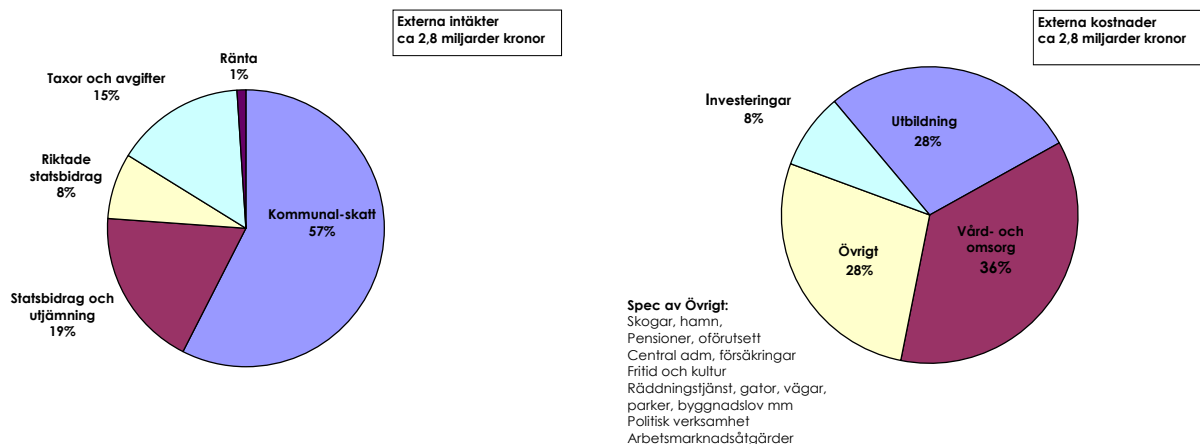
maläggning, brukartid etcetera. Lärandenämnden håller budget i stort. De verksamheter som har haft svårt att komma i ram är grund- och grundsärskolan. Där har man organiserat om och sjosatt ett handlingsprogram som förväntas få full effekt under 2019. För övrigt har en skolutredning presenteras som kan få betydelse för hur skolstrukturen kan komma se ut på sikt, vilket är en viktig pusselbit för att långsiktigt kunna upprätthålla en hög kvalitet samtidigt som man kan effektivisera verksamheten.

En utmaning som Hudiksvalls kommun delar med de flesta av Sveriges kommuner är att andelen äldre ökar vilket på sikt innebär större behov av äldreomsorg. Även inom förskola och skola växer behoven vilket bland annat gör att kommunen måste investera i nya lokaler och kanske andra lösningar.

Kommunens pensionskostnader tar en allt större andel av kommunens samlade resurser i anspråk. Ökningen beror främst på ökade lönekostnader som innebär högre kostnader för pensioner. Denna utveckling kommer att fortsätta på grund av de lönesatsningar som gjorts inom de avtalsområden där kommunen har många anställda. Hanteringen av ökade pensionskostnader är och kommer att vara en strategiskt viktig fråga för kommunen. Under året har frågan om att försäkra bort en del av pensionsskulden varit upp för politisk diskussion. Det mesta talar för att en sådan försäkringslösning kommer att genomföras under 2019 till ett belopp på 250 miljoner kronor.

Investeringarna uppgick till 202 miljoner kronor, varav 46 miljoner kronor inom den taxefinansierade verksamheten, vilket ligger inom budgeterad investeringsram. Därutöver har kommunen tagit exploateringskostnader avseende hamnarna på 40 miljoner kronor.

Härifrån kommer pengarna och så används de

God ekonomisk hushållning

Kommunerna ska enligt kommunallagen (11 kap 1 §) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. En generell rekommendation är att kommunerna ska ha ett resultat före finansnetto på 2 % av skatter och statsbidrag för att trygga en god ekonomisk hushållning. För Hudiksvalls kommun motsvarar 2 % ungefär 40 miljoner kronor. Kommunens finansiella resultatmål för hela perioden dvs 2018 - 2021 ligger på 1 %, dvs en lägre nivå än rekommenderade 2 %. Resultatet före finansnetto blev 2018 0,8 miljoner kronor (0 %). Det innebär att Hudiksvalls kommun inte klarade målet för det enskilda året 2018.

Kommunens budgeterade resultat för 2018 uppgick till 21,4 miljoner kronor (dvs 1,0 %). Ett problem i sammanhanget är de tillkommande tilläggsanslag som beslutas efter budgeten har tagits och som försämrar budgeten. Efter beslutade tilläggsanslag försämrades resultatet till 4,6 miljoner kronor (dvs 0,2 %).

För att säkerställa att Sveriges kommuner har en sund ekonomi så är dessa enligt kommunallagen skyldiga att göra en s.k. balanskravsutredning. Hudiksvalls kommuns balanskravsutredning för 2018 visar att kommunen klarar kommunallagens krav, det vill säga att intäkterna överstiger kostnaderna.

Hudiksvalls kommun har i grunden en stark ekonomisk ställning i förhållande till jämförbara kommuner. Soliditeten uppgick till 63,3 % och med hänsyn taget till kommunens ansvarsförbindelser för pensioner 33,4 %.

Kommunen har lagt fast sex finansiella mål för perioden 2018 - 2021 som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, se nedan. Fyra av sex mål är uppfyllda för 2018. Se kommande sida.

Finansiell måluppfyllelse 2018-2021

Kommunen har lagt fast sex finansiella mål för perioden 2018-2021 som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Målen följs årligen upp inför kommande budgetperiod.

Finansiella mål	Prognostiserad måluppfyllelse																		
Skattesats Skattesatsen hålls oförändrad 21:61.	Uppfyllt.																		
Årets resultat Resultatmålet är att resultatet före finansnetto i genomsnitt för perioden ska uppgå till 1 % av summan av skatteintäkter och statsbidrag/ utjämning. Resultatmålet gäller för perioden 2018-2021.	Ej uppfyllt. Årets resultat hamnade på 0,2 %.																		
Investeringar Investeringsramen för perioden är 418 miljoner kronor för den skattefinansierade verksamheten och 151 miljoner kronor för den taxefinansierade va/renhållningsverksamheten.	Uppfyllt. Investeringsnivån ligger inom beslutad ram för perioden. Investerat under året 242,6 mkr netto varav 45,9 mkr inom taxefinansierad verksamhet.																		
Kassalikviditet Kassalikviditeten ska ligga inom spannet 80 % - 100 %, där 100 % innebär att kommunen precis klarar sina kortfristiga åtaganden. Måttet beskriver kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Måttet beräknas genom att summan av kortfristiga fordringar, kassa, bank och företagskredit divideras med kortfristiga skulder.	Ej uppfyllt. Kassalikviditeten uppgick vid årsskiftet på 77 % (föregående år 78 %)																		
Kortfristiga Placeringar Pensionsmedel Syftet är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar för anställda. Medlen värdesäkras genom att den realiserade avkastningen återinvesteras till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Uttag ur pensionsmedlen kan årligen göras för att jämna ut pensionskostnaderna. Beslut om uttag tas i samband med respektive års budgetberedning. Försäljningsmedel Syftet är att finansiera angelägna investeringar som utvecklar kommunen. Årligen prövas om medlen ska värdesäkras genom att den realiserade avkastningen återinvesteras till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Beslut om ianspråktagande av försäljningsmedel tas i samband med respektive års budgetberedning.	Uppfyllt. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Pensionsmedel</th> <th>2018-12-31</th> <th>2017-12-31</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bokfört värde</td> <td>432,3</td> <td>423,4</td> </tr> <tr> <td>Marknadsvärde</td> <td>449,8</td> <td>461,5</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Försäljningsmedel</th> <th>2018-12-31</th> <th>2017-12-31</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bokfört värde</td> <td>275,0</td> <td>271,1</td> </tr> <tr> <td>Marknadsvärde</td> <td>283,2</td> <td>291,6</td> </tr> </tbody> </table>	Pensionsmedel	2018-12-31	2017-12-31	Bokfört värde	432,3	423,4	Marknadsvärde	449,8	461,5	Försäljningsmedel	2018-12-31	2017-12-31	Bokfört värde	275,0	271,1	Marknadsvärde	283,2	291,6
Pensionsmedel	2018-12-31	2017-12-31																	
Bokfört värde	432,3	423,4																	
Marknadsvärde	449,8	461,5																	
Försäljningsmedel	2018-12-31	2017-12-31																	
Bokfört värde	275,0	271,1																	
Marknadsvärde	283,2	291,6																	
Upplåning För den skattefinansierade verksamheten ska det finnas möjlighet att lånefinansiera angelägna investeringar. För den taxefinansierade vatten och renhållningsverksamheten beräknas en nyupplåning med 151 miljoner kronor under perioden.	Uppfyllt. <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nyupplåning:</th> <th>2018-12-31</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kommunen</td> <td>56</td> </tr> <tr> <td>Taxefinansierad</td> <td>41</td> </tr> </tbody> </table>	Nyupplåning:	2018-12-31	Kommunen	56	Taxefinansierad	41												
Nyupplåning:	2018-12-31																		
Kommunen	56																		
Taxefinansierad	41																		

Intern kontroll

En väl fungerande verksamhet, fortlöpande uppföljning och aktiva åtgärder i den dagliga verksamheten är viktiga förutsättningar för en effektiv styrning. Nämnder och styrelser ska, enligt KL 6 kap 6§, var och en inom sitt område säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig. Arbetet med intern kontroll i Hudiksvalls kommun har fortsatt i enhetlighet med kommunfullmäktiges reglemente. Syftet är att säkerställa att kommunen har

- ändamålsenlig och effektiv verksamhet,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- efterlevnad av tillämpliga lagar och förordningar

Kort och gott ”ha ordning och reda i verksamheten”. Varje nämnd har gjort en risk- och väsentlighetsbedömning och upprättat interna kontrollplaner som följs upp och där brister finns fattas beslut om åtgärder. Kontrollarbetet har resulterat i ett ständigt pågående förbättringsarbete. Modellen ger bra prioriteringsunderlag i arbetet med att säkerställa en bra och ändamålsenlig verksamhet.

Uppföljning särskilda uppdrag

Under åren 2015 - 2018 har kommunfullmäktige beslutat om ett antal särskilda uppdrag och utvecklingsområden riktade till nämnderna. Nedan rapporteras aktuellt

läge för de olika uppdragen och utvecklingsområdena. För mer detaljerad redovisning se nämndernas verksamhetsrapporter för 2018 på www.hudiksvall.se.

Förkortningar

BYN	Byggnadsnämnd	TEN	Teknisk nämnd
KS	Kommunstyrelsen	REV	Revision
KF	Kommunfullmäktige	ÖFN	Överförmyndarnämnd
LÄR	Lärandenämnd	FIB	Fiberstaden
NMR	Norrhälsinglands miljö- och räddningsnämnd	Parlm	Parlamentarisk grupp
SOM	Social- och omsorgsnämnd	grp	
KOF	Kultur- och fritidsnämnd		
SVÅ	Svägadalsnämnd		

SÄRSKILDA UPPDRAG

Stoppad

Pågår

Ej påbörjad

Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Hyra temporära moduler för stödboendeflyktingbarn			TEN
Ta fram webbaserad plattform för utveckling av demokratiarbetet		Förslag har tagits fram som har presenteras för demokratiberedningen.	KS/ TEN
Översyn tematiskt tilläggvindkraft		Har inte prioriterats p.g.a. arbete med OKB och Kattvikskajen. Kommer att ske i samband med kommuntäckande översiktsplan som beräknas vara klar för antagande under mandatperioden.	KS
Ansöka om medlemskap i det nationella cykelrådet		Det går inte att ansöka om medlemskap i det nationella cykelrådet. Däremot kan kommunen ansöka om medlemskap i föreningen svenska cykelstäder.	KS
Ta fram boendeprogram för äldre		SOM; Äldreprojektet pågår.	KS/ SOM
Köp av konsulter för Byn´s intäkter för att möta Byn´s efterfrågan på tjänster			BYN
Ökad andel ekologiska produkter		KS, NMR, ÖFN; Väljs vid möjlighet. KOF; Enheterna köper ekologiskt kaffe, använder till största del etanol- eller el-bilar, och de enheter som har försäljning har ofta ekologiska alternativ. LÄR; Andelen ekologiska råvaror har ökat i skola och förskola. Många förskolor och grundskolor är grönflaggcertifierade och arbete pågår för att utöka. Arbete med kemikaliesmart förskola är genomfört. SOM; Pågår men på grund av det ekonomiska läget kan inte förvaltningen öka kostnader för livsmedel. TEN förbättring sker stegvis.	Samtliga nämnder
Klimatsmarta transportalternativ		KS; Utveckling av kollektivtrafiken pågår. Kommunens interna transportmedel utökat med elbilar och el-cyklar. Översyn av bilpoolen har genomförts. Skolor arbetar med att gå och cykla till skolan. TEN; Krav ställs vid upphandlingar och vid utbyte av fordon väljs klimatsmartare lösningar.	KS/ TEN
Klimat och miljö- smart fastighetsförvaltning		Ett löpande arbete med byte av styrsystem, värmeåtervinning, konvertering till miljövänliga uppvärmningssystem, energisnåla fläktmotorer, närvaro och CO2givare mm	TEN Bolagen
Landsbygdsutveckling långsikt, bl.a. fler gröna jobb			Parlm- grupp
Utreda - borttagande av delade turer			KS

 Stoppad

 Pågår

 Ej påbörjad

 Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Inrätta familjecentraler Hudiksvall, Delsbo inom ram		LÄR, SOM; Samarbete har påbörjats med Region Gävleborg. Ombyggnationer i Hälsans hus är påbörjade, Delsbo är varken planerad eller påbörjat. LÄR har beslutat att öppna en Öppen förskola.	LÄR/ SOM
5 mkr arbetsmarknadsåtgärder speciellt för ungdomar		Arbete pågår utifrån samarbetsöverenskommelse med Arbetsförmedlingen benämnt DUA (delegationen för unga i arbete) Förlängning av avtalet mellan parterna med en utvidgad målgrupp inför 2018 har tagits fram.	KS
Rullande medborgarkontor (utveckling av bokbussen)		Biblioteks- och demokratibussen ska levereras senast april 2019. Verksamheten ska utvecklas med hjälp av statliga projekt pengar.	KOF
Utveckla cykelvägar och gångstråk		Rapport för framtida cykelstråk i Hudiksvall har tagits fram.	TEN
Utveckla demokrati, mångfalds och kvalitetsarbete.			KF be- redning
Väl fungerande arbetsorganisation - delaktighet		KS; Skapat forum för a öka delaktighet KS, KOF; Arbetar med kommunens vision, övergripande mål, nämndsplanen och enhetsplanerna för att skapa en väl fungerande arbetsorganisation. Medarbetarenkät genomförs vart annat år. KOF; Årlig förvaltningsdag arrangeras för att bidra till sammanhållning. Förvaltningens programråd som ansvarar för samarbeten mellan enheterna har fått sina uppdrag förtydligade. LÄR; Medarbetarundersökningen 2017 visade på ökad svarsfrekvens samt en ökning inom samtliga frågeområden. SOM; Arbetar med att få medarbetare att bli delaktiga genom arbetsplats-träffar, teamträffar, medarbetarsamtal vejobrev m.m. Inom äldreomsorgen har viss personal själva börjat lägga sina egna scheman. Kraftkartan har varit ett bra start. TEN; APT, MBL, Skydds-rond, medarbetar och lönesamtal på alla nivåer.	Samtliga nämnder
Avsätta medel samt förslag till tidsatta aktiviteter i anslutning till lokal strategi för ökat bostadsutbud för äldre			KS
Utreda - avgiftsfria bygglov klimatsmarta lösningar			BYN
Arbeta vidare med värdfunktion på trygghetsboende		Ingår i äldreprojektetsarbete. Arbetet påbörjat och testas i liten skala på Stallet.	SOM
Bygg fler laddstolpar för elbilar längs våra vägar			

SÄRSKILDA UPPDRAG

Stoppad

Pågår

Ej påbörjad

Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
System för medarbetarna att kunna göra lönekarriär		KS, SOM, ÖFN; Jobbar enligt kommunens lönepolicy. KOF; arbete pågår med att konkretisera kommunens lönekriterier. LÄR; har ett system som säkerställer att alla medarbetare har möjlighet göra lönekarriär. NMR; Lönekriterierna tillämpas men möjligheterna att göra lönekarriär inom platt organisation, låg personalomsättning och rådande budget är begränsad. SVÅ; Har kommit långt när det gäller undersköterskor och pedagogisk personal. Ej lika långt när det gäller övrig personal. TEN; Policy och tillämpning finns upprättad.	Samtliga nämnder
Förstärkning av arbetet med fysisk planering			BYN
Fastställa tillämpningsanvisningar för cykelpolicy			KS
Skapa innovationsrika och entreprenörvänliga miljöer		KS; Strävar efter öppet klimat på arbetsplatsträffar. Verksamhetsutveckling med stöd av IT har påbörjats. KOF; enheterna bidrar på olika sätt till entreprenöriellt tänkande bland barn och unga. LÄR; Detta är ett prioriterat område. Det finns en styrgrupp och en strategi för entreprenöriellt lärande. Samtliga skolformer har en handlingsplan för entreprenöriellt lärande. Under 2018 har det Vinnova-finansierade samarbetet med RISE, Fiber Optic Valley och Högskolan i Gävle fortsatt. Broman Academy har utvecklats till en testmiljö för digitala verktyg och lösningar. SOM; Digitaliseringen ger möjligheter till innovationer genom att öppna för kreativa lösningar. Flera enheter vill bli intraprenader men det krävs mentorskap, utbildning och prövotid. En grupp har skapats på intranätet för personlig assistans där det finns förslag på gemensamma aktiviteter. TEN; Arbetsmiljö är en stående punkt på APT och skyddskommittéer. Eftersträvar tillit och ett öppet klimat.	Samtliga nämnder
Samordna, följa upp utarbetandet av handlingsplan tillsammans med övriga nämnder barn och ungas delaktighet i kommunala beslutsprocesser		Dialog i kommundirektörens ledningsgrupp samt kommunstyrelsen 2017. Uppföljning i kultur- och fritidsnämndens årsbokslut fr.o.m. 2017.	KOF
Ge Kf återrapport barn och ungas delaktighet samband med bokslut			Kof
Tillskapa extratjänster grundskolan för att förstärka vuxennärvaron, tex skolvårdar		LÄR; Totalt finns 13 extratjänster i grundskolan	LÄR

 Stoppad

 Pågår

 Ej påbörjad

 Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Projektera, bygga nytt särskilt boende på Håsta		SOM; Studiebesök gjorda, projektledare utsedd, projektgrupp. Uppstartsträff december 2018. Byggstart våren 2019. TEN; Upphandling av konsulter klart. Projektering till bygglovshandling och förfrågningsunderlag pågår och ska vara klart för utskick till entreprenörer i slutet av maj. Tillkommande 8 lägenheter, reservkraft samt tillagningskök med matsal för lunchservering har tillkommit efter önskemål från verksamheten, det behöver stämmas av politiskt efter ny kalkyl upprättats.	SOM/ TEN
Öka barns och ungas delaktighet i kommunala beslutsprocesser		KS; Unga har delaktighet på många sätt: översiktsplanarbetet och framtida skolstrukturen. En film har producerats som visar hur unga kan påverka och vara delaktiga. KOF; Nya forum för 2018 har bland annat varit, arbete med kart-verktyg för delaktighet i översiktsplanarbetet, samverkan med projektet Unga kan och vill samt dialogforumet tillsammans med lärande och elevråden. LÄR; Har gett arbetsutskottet uppdrag att regelbundet träffa högstadiernas och gymnasieskolans elevråd. Detta har lett till att andra förvaltningar kan föra dialog med ungdomarna kring frågor som prioriterats. SOM; förvaltningen arbetar aktivt med att öka barn och ungas delaktighet. Genom förändring i utredningsstrukturen inom LSS där det särskilt ska anges hur barn varit delaktiga säkerställs barnperspektivet. Barnperspektivet beaktas i alla myndighetsbeslut och deras synpunkter tillförs utredningarna. Vid upprättande av genomförandeplaner arbetar man för att barn och unga ska vara delaktiga när så är möjligt. Genom Pedagogiskt Förhållningssätt- och Arbetssätt (PFA) görs individuella insatser helt utifrån varje enskild individ. TEN; Nämnden och förvaltningen närvarar på elevråd Tar med synpunkter vid ny-, -om- och tillbyggnad av skolor/förskolor. På förskolorskolor har vi matråd med barn/elever för att de ska känna sig delaktiga i måltiderna.	Samtliga nämnder

SÄRSKILDA UPPDRAG

■ Stoppad
 ▶ Pågår
 ⌚ Ej påbörjad
 ✔ Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
10 mkr till individ och familje- omsorgen under 2018 Uppdraget är att komma ned i standardkostnader	▶	Budget fördelad per verksamhetsområde för att öka medvetenhet hos chefer. Regelbundna och täta uppföljningar görs kontinuerligt tillsammans med ekonom. Följer den ekonomiska handlingsplanen. En av de 10 mkr öronmärktes för att minska utanförskap. Fokus låg på unga vuxna med behov av försörjningsstöd. En kartläggning av målgruppen har gjorts och förslag på lösningar finns.	SOM
Arbeta efter en modell som ett led i att förbättra arbetsmiljön och öka frisknärvaron	▶	KS; SOM och LÄR arbetar med kraftkartan för att se om det passar kommunen. KOF; Förvaltningen har anmält deltagande. Arbeta med medarbetarna påbörjas senast första halvåret 2019. LÄR; SYV på väg in i försök att arbeta med den modell som avses. Förvaltningen arbetar även efter egen modell. SOM; deltagit i staminamodellen. Kraftkartan ingår som verktyg och den används i delar av verksamheten med goda resultat. Arbetet med kraftkartan ska fortsätta efter upphandling.	KS/SOM /LÄR/ KOF
Inga nya projekt startas upp som inte är kostnadsneutrala och kan leda till förbättrad och effektivare verksamhet	▶	KOF; Endast kostnadsneutrala projekt. Har flertalet externt finansierade projekt. LÄR; Förvaltningen har en lista över förvaltningens prioriterade områden 2018. Nämnden prioriterar vilka projekt som förvaltningen ska arbeta vidare med. SOM; Inga projekt som inte är kostnadsneutrala har påbörjats. En del utvecklingsarbeten har inte kunnat påbörjas på grund av den ekonomiska situationen. Inom ESF-finansierade projekt startats upp. Ett projektområde har startat en samplaneringsyta, med syfte att använda personal optimalt, samt minska sjukskrivningar och vikariebehov. TEN; Svårt i praktiken när investeringarna ofta saknar driftkostnader i initialskedet. Modellen för detta kan utvecklas.	KOF/ LÄR/ SOM/ TEN
Prospektera för och investera i solpaneler på kommunägda fastigheter	▶	TEN; Solpaneler finns uppsatta på ett antal fastigheter och på Ulvberget. Problem med snö och takras samt vikter och lång pay-off tid. Det kan vara bättre med en solelspark ur skötselsynpunkt.	TEN
Öronmärka 1 Mkr förebyggande arbete för att avvärja socialt utanförskap	▶	Fokuserar på unga vuxna med behov av försörjningsstöd och som står långt från arbetet och/eller utbildning. Gruppen är kartlagd och intensivt arbete pågår för att hitta lösningar. Många av dem är inskrivna i ENIG och får ta del av deras metod.	SOM

 Stoppad

 Pågår

 Ej påbörjad

 Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Stödja föreningslivet och civilsamhället genom att stötta "idéburet offentligt partnerskap"		KS; Avtal med Asylkommittén om boende för ensamkommande barn i asylprocessen samt drift av natthärbärgat med RIA och föreningen natthärbärgat. KOF; IOP har blivit en form för samspel mellan förvaltningen och föreningslivet. Fem aktuella iop-avtal finns. SOM; Avtal med sociala stödföreningar ex. kvinnojouren och natthärbärgat.	KS/ KOF/ SOM
Utreda förutsättningarna för "Recyklingväg" för att få en sammanhållen cykelled i staden		KS; Konsult har fått i uppdrag att utreda var cykelstråk i öst/västlig samt nord/sydlig riktning ska ske igenom Hudiksvalls stad. Rapporten är klar i början av 2019. TEN; Rapport Framtida cykelstråk i Hudiksvall har tagits fram	KS/ TEN
Utreda - situationen för undersköterskor, perspektiv 6 tim arbetsdag		Saknas ekonomiska förutsättningar för att genomföra uppdraget.	SOM
Anslutas till SKL's "Nätverk mot rasism och diskriminering"			KS
Tydliggöra kraven på social hållbarhet och mångfaldsarbetet, samt applicera en modell av boende- byggare utifrån vår kommuns lokala behov och förutsättningar			KS
Utarbeta "solkarta" och handlingsplan hur vi kan tillvarata solenergin			KS
Utreda förslag bilpool för allmänheten tillsammans med näringslivet		Utredning kring kommunens nyttjande av fordon är genomförd. Resulterade i ett antal uppdrag t.ex minska antalet bilar, upphandla en bilpoolstjänst med minst två bilar som också kan nyttjas av allmänheten, aktualisera kommunens tillämpning av resor och öka möjligheterna för delta vid möten på distans. I nuläget finns det ingen leverantör som är intresserad av att i samarbete med kommunen tillhandahålla 2 poolbilar för allmänheten.	KS
Ta fram ett hållbarhetsraster för nämndernas beslutsprocess för att se hur förslag svarar upp emot ekokommunens hållbarhetsprocess		KS/KOF/SOM Kommunfullmäktige beslutade om hållbarhetsraster. Beslutet innebär att ge nämnder och kommunala bolag i uppdrag att tillämpa checklistan och verktyget för hållbarhets bedömning.	KS/KOF/ SOM
Stärka HNA för att främja entreprenörskap för att skapa fler arbetstillfällen			KS

SÄRSKILDA UPPDRAG

Stoppad

Pågår

Ej påbörjad

Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Tillsammans med Arbetsförmedlingen, KS, SOM, KOF initiera dialogen med den ideella sektorn för att erbjuda möjligheten till extratjänster	✓	KS, KOF, SOM; Dialogen påbörjad. Resultatet blev att ideell sektor fått möjlighet att ta emot extra tjänster. Fr o m årsskiftet upphörde arbetsförmedlingen med denna åtgärd.	KS/ KOF/ SOM
Manifesterar kommunens hållning i HBTQ- och integrationsfrågor under 2018	✓	BYN, NMR, TEN; Diskussioner, dialoger och webbseminarium på APT. KS; Kommundirektören har samordnat arbetet med olika aktiviteter inom HBTQ. Chef och skyddsombud har deltagit i kommunövergripande utbildning kring aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen. Samtal om diskrimineringslagen på arbetsplatsträffar. KOF; Samtliga verksamheter arbetar jämlikhetsperspektiv. Under året har förvaltningen prioriterat att utveckla kompetens och verksamhet inom HBTQ-området. Särskilda insatser för HBTQ har varit: Deltagande i idégruppen för HBTQ frågor, aktiviteter i samband med Pride, två föreläsningar, genomförde en normkritisk sagoläsning på biblioteket, visningar av filmen Pearl of Africa med diskussion och panelsamtal, teater med HBTQ-tema för högstadiet, föreläsning med D. Berjlund, enskilda omklädningsrum finns på baden i Hudiksvall och Iggesund, offert beställd för ett på badhuset i Delsbo, regnbågsflaggor i de flesta av KOFs lokaler under Pride. LÄR; Förvaltningschefen deltog i prideparaden. Förskolan har tagit fram en ny handlingsplan för jämställdhet SOM; Genom arbete med att levandegöra värdegrunden så är frågorna alltid aktuella. Mångfald beaktas vid rekrytering. Utbildning inom funktionsnedsättning om sexualitet och personer med funktionsnedsättning. Några enheter deltog i Pride, och under veckan erbjöds föreläsning och samtal om HBTQ-frågor för seniorer. Satsning har gjorts på att arbeta med kränkande särbehandling inom äldreården. särbehandling inom äldreården.	Samtliga nämnder
Investera 3 st smarta och innovativa soldrivna bänkar med WiFi-uppkoppling och laddning av mobil	✓		TEN
Underlag för kostnad för utökad utredningsuppdrag boendebud och hälsofrämjande insatser för äldre	✓		KS
Ge Ks återrapport Q2 2017 barn o ungas delaktighet	✓		KS/KOF
Utreda - ansökan om Fairtrade city	✓		KS
Utreda - fristad åt förföljda konstnärer	✓		KOF

 Stoppad
  Pågår
  Ej påbörjad
  Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Utreda - tillagningskök Edsta skola			TEN
Utreda - från fri parkering till diff. avgifter			TEN
Utreda - trafik och parkeringssituationen			TEN
Utreda - nämndstruktur samhällsbyggnad			Parlm-grupp
50 000 kr budgetförstärkning för att främja utvecklingsinsatser			SVÅ
Ta fram underlag driftskostn 40 plr särskilt boende Håsta			TEN
Verkställa beslut när villkoren är uppfyllda samt förhandling slutförd avseende specifikt område i överlåtelseavtal med Skälbo förvaltning AB			TEN
Se över badhustaxorna- avgiftsfria bad 0-4 år alt. 0-15 år			KOF
Tillämpning Policy arbetsintegrerat social företagande			KS
Markanvisningspolicy och tillämpning			TEN
Hudiksvalls kommuns tomtkö			TEN
Utreda - översyn av kommunens idrottshallar			Parlmgrp
Ökad nattbemanning			SOM
Avgiftsfri kulturskola			KOF
Servicecenter/funktionen Delsbo på plats årsskiftet 2017-18			KS
500 tkr riktade kulturevenemang för bredare publik			KOF
Förstärkning av stöd till studieförbunden			KOF
Förstärkning av anläggningsstödet idrottsföreningar			KOF
Fördjupat samarbete med Natthärbärgat			SOM
Minskning av barngruppernas storlek i förskolan			LÄR
1 mkr extra till sommarskola och resurstid högstadium, gymnasium			LÄR
7,5 mkr/år färdighetsträning i skolan = ökad bemanning			LÄR
Extern drift av Kulturhuset			KS
Omsorgsutbildning i CULs verksamhet		Omsorgsutbildning bedrivs som vuxenutbildning	LÄR

SÄRSKILDA UPPDRAG

 Stoppad

 Pågår

 Ej påbörjad

 Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Projektera och kostnadsberäkna rivning av järnvägsspår HIAB Colorama inför budgetbeslut			TEN
Besluta om Hudiksvalls miljömålsarbete och åtgärdsprogram 2015			KS
Besluta om tillämpning om informations-säkerhetspolicy			KS
Tillämpningar för medborgardialog			KS
Revidera tids-/arbetsplan för utvecklingsområden inom balanspaket			KS
Kommunicera utredning översiktsplan LIS - Delsbo-Svanbacken			BYN
Utreda - stöd landsbygdsbutiker			KS
Utreda - fler OSA-anställningar tekniska förvaltningen			TEN
Utreda - öka andel lokalproducerade råvaror, livsmedelsupphandling			TEN
Utreda - rekryteringsenheten (färre timmar, ökad grundbemanning)			KS
Utreda - anställning av genuspedagog			LÄR
Utreda - behovet av näringslivsbolag (HNA)			Parlmgrp
Utred - ökad andel ekologiska livsmedel			TEN
7 mkr investering bredbandsutbyggnad			KS/FIB
Upphandlingsarbeten Västrahamnen			TEN
Vidga uppdrag, omfatta kultur-reservatsbildning, Nianåns utlopp			KS
Ge förslag på finansieringinvesteringsåtg, Västra hamnen			KS
Utarbeta lokalpolicy			Parlmgrp
Ny lönekartläggning priogenus/utb			KS
5 mkr riktad lönesatsningsärsk. grp			KS
Införande av parkeringsavgifter i centrala Hudiksvall			TEN
Vid behov göra justering avparkeringstid och avgift			TEN
Besluta om betalningssätt för parkeringsavgift			TEN
Utreda - arbetsmiljöförbättring IFO-barn/ungdom			SOM

 Stoppad

 Pågår

 Ej påbörjad

 Klart

Särskilda uppdrag och utvecklingsområden	Status	Kommentar	Nämnd
Utreda - ökat ungdomsinflyt. kommunala beslut			KOF/KS
Utreda - fler laddningsstolpar			TEN
Se över kostnad för införande av HBTQ-certifierad förskola			LÄR
Ökad grundbemanning omsorgen			SOM
Analysera åtgärder risk- och sårbarhetsanalys 2014			NMR
Föreslå ledamöter i Hudiksvalls Näringslivs AB			KS
Cykelpolicy för Hudiksvalls kommun			KS
Ansöka erforderligt tillstånd vattenverk-samhet, Västra hamnen			TEN
Redovisa användning av statliga medel för flyktingmottagande		KOF; De statliga medlen särredovisades 2016. Från och med 2017 ingår de i ordinarie budget. LÄR; Mottagningsenheten har flyttat in i sina lokaler, där eleverna genomgår kunskapstest innan de placeras ut på de olika skolorna. Organisationen har förstärkts med fler lärare, studiehandledare, kuratorer och skolsköterska.	Samtliga nämnder
Reglemente för pensionärsrådet för ytterligare beredning			KS
Komplettering av kommunens vision med tillväxtmål			KS
Se över antalet indikatorer som Kf tar ställning till och beslutar om			KS

Arbetsmiljö och kompetensförsörjning, nyckelfrågor i kommunen

Hudiksvalls kommun ska arbeta för Hudiksvallsbornas bästa, vilket är möjligt tack vare våra 3 800 motiverade och välutbildade medarbetare.

Arbetsmiljö, hälsa och den organisatoriska – och sociala arbetsmiljön

Medarbetarnas hälsa är en viktig faktor för att kommunens verksamheter ska kunna hålla hög kvalitet. Hälsan bland medarbetarna har förbättrats, då sjukfrånvaron minskat från 7,2 till 6,9 procent. En viktig förutsättning för en förbättrad hälsa är ett systematiskt arbetsmiljöarbete i syfte att öka frisknärvaron. Inom kommunen finns flera goda exempel på insatser och rutiner för att öka trivsel och hälsa på både individ- och gruppnivå.

Arbetsmiljöverkets föreskrift ”Organisatorisk- och social arbetsmiljö” har bidragit till den positiva utvecklingen i kommunens strävan att skapa en tydlig och stabil organisation med väl fungerande rutiner för arbetsmiljöarbetet.

Rekrytering och kompetensförsörjning

Utmaningen att behålla och rekrytera medarbetare med rätt kompetens blir allt större.

Förskolan har stor brist på utbildade och legitimerade förskollärare. Grund- och särskolan har en fortsatt stor utmaning att rekrytera behöriga legitimerade lärare och andra yrkesgrupper med krav på behörighet. Gymnasiet och vuxenutbildningen har samma svårigheter som förskolan och grundskolan. För att möta den stora efterfrågan på behöriga medarbetare pågår flera insatser. Som exempel kan nämnas flyttbidrag och karriärvägar.

Inom hela Social- och omsorgsnämndens ansvarsområde arbetar verksamheterna med lösningar för att klara bemanning och kompetensförsörjning. Det är svårt att rekrytera både undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Ett arbete med uppgiftsförskjutning har inletts. Syfte är att fler yrkeskategorier ska kunna anställas för att utföra vissa arbetsuppgifter inom områden där det är svår rekryterat.

En viktig fråga för att både klara kompetensförsörjningen och ge fler möjlighet att arbeta heltid är kommunens arbete med ”Heltidsresan” som är ett resultat av en överenskommelse mellan de centrala parterna på arbetsmarknaden. Det arbetet sammanfaller på ett bra sätt med Social- och omsorgsförvaltningens arbete med

bemanningsökonomi och hälsosamma scheman.

Länets kommuner har fortsatt sitt samarbete för att marknadsföra de kommunala jobben, ”Sveriges viktigaste jobb” på olika högskolor och vid arbetsmarknadsdagar. Två andra länsgemensamma samarbeten är programmet ”Framtida ledare” och ”Trainee Södra Norrland”.

Minska sjukskrivningarna

Kommunens sjukfrånvaro har sjunkit från 7,2 till 6,9 procent, vilket är ett resultat av ett strukturerat arbetsmiljöarbete. Arbetet med en tidig och aktiv rehabilitering har inneburit att den långa sjukfrånvarons andel, över 60 dagar av den totala sjukfrånvaron, har fortsatt att sjunka och är nu drygt 52 procent.

Sjukfrånvaron bland kvinnor är 7,8 procent och bland männen är den 4,2 procent. Variationen mellan förvaltningarna är stor, med det högsta snittet på 7,5 procent inom Social- och omsorgsförvaltningen och den lägst på 2,5 procent inom miljö- och räddningstjänstens ansvarsområde. Verksamheternas karaktär och arbetsvillkor har en avgörande betydelse för omfattningen av sjukfrånvaron.

Av kommunens verksamhetsområden är det äldreomsorgen som står för den största procentuella sänkningen av sjukfrånvaron, från 9,3 till 8,4 procent.

	Kvinnor	2018-12-31		2017-12-31		
		Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal anställda med månadslön						
Tillsvidareanställda	2660	614	3274	2688	612	3300
Visstidsanställda	330	200	530	357	219	576
Totalt	2990	814	3804	3045	831	3876
Antal årsarbetare						
Tillsvidareanställda	2479,4	594,6	3074,0	2503,0	590,3	3093,3
Visstidsanställda med månadslön	270,2	175,9	446,1	298,8	195,4	494,2
Timavlönade	174,1	114,6	288,7	168,3	94	262,3
Övertid, fyllnadstid omräknat till årsarbeten	7,7	9,4	17,1	6,8	8,0	14,8
Genomsnittlig sysselsättningsgrad, tillsvidareanställda	93,2%	96,7%	93,9%	93,1%	96,6%	93,7%
Medelålder, tillsvidareanställda	47,2	46,6	47,1	46,9	46,7	46,8
Sjukfrånvaro i % av arbetade timmar		2018-11-30		2017-11-30		
Total sjukfrånvaro	7,8%	4,2%	6,9%	8,1%	4,3%	7,2%
Varav långtidssjukfrånvaro, 60 dagar eller mer	53,5%	43,8%	52,1%	56,1%	37,8%	53,6%
29 år eller yngre	7,1%	4,2%	6,2%	7,4%	4,6%	6,5%
30-49 år	8,1%	3,5%	6,9%	8,1%	3,7%	7,1%
50 år och äldre	7,7%	5,0%	7,1%	8,2%	4,7%	7,5%

Personalstatistik

Antalet årsarbetare i kommunen har minskat med 38 mellan 2017 och 2018 och är nu 3826. Av dem är 3074 årsarbetare tillsvidareanställda. Sysselsättningsgraden har ökat något för de tillsvidareanställda och är 93,6 procent. En orsak till att antalet årsarbetare minskat är minskad flyktingverksamhet. Men även verksamheter- nas anpassning till budget.

Utmaningen att behålla och rekrytera medarbetare

med rätt kompetens blir allt större.

Särskilt svårrekryterade grupper är förskollärare, lärare och sjuksköterskor. Inom både Lärandeförvaltningen och Social- och omsorgsförvaltningen pågår ett arbete med kort och långsiktiga insatser för att klara kompetensförsörjningen. Under hösten 2018 startade även ett kommunövergripande arbete i syfte att marknadsföra kommunen som arbetsgivare.

BILAGA

Övergripande indikator

		Utfall 2018	Medelvärde 2018	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Hur ser medborgarna på sin kommun som en plats att bo och leva på <i>Källa: Medborgarundersökning, Nöjd-Region-Index</i>	→	-		.	59	-	60
Hur väl upplever medborgarna att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet. <i>Källa: Medborgarundersökning, del Nöjd-Inflytande-Index</i>	→	-		-	38	-	39
Samhällstjänster av högsta kvalitet							
Gott bemötande							
Elevers syn på skolan och undervisningen är 9, <i>indikator hämtad från KKiK (ursprungskälla: Skolinspektionen N15535)</i>	↓	67 %	66,7%	70 %			
Andel som uppger att personalen alltid bemöter dem på ett bra sätt <i>Källa: Socialstyrelsen, Så tycker de äldre om äldreomsorgen 2018</i>							
<i>Hemtjänst</i>	↓	80 %	73 %	82 %	79 %	76 %	76 %
<i>Särskilt boende</i>	→	61 %	57 %	61 %	60 %	54 %	52 %
NKI – Totalvärde Insikt <i>Källa: Sveriges Kommuner och Landsting, Öppna jämförelser, Medelvärde 71 för 2017</i>	↑			77	75	73	
Skola där alla kan komma vidare							
Andel elever åk 3 klarat som klarat nationella proven <i>Källa: Skolverket och SCB (N15474)</i>	↓	72,6%	69 %	74,8%	73,2%	65,9%	65,1%
Utfall 2018 kvinnor 80 % (81 %) Män 66 % (69 %) Medelvärdet för riket Kvinnor 73 % (73 %) Män 65 % (65 %)							
Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet, könsfördelad <i>Indikator hämtad fr Kolada(ursprungskälla: SkolverketN15428)</i>	↑	83,5%	84 %	79,4%	82 %	85,7%	85,2%
Utfall 2018 kvinnor 84,9 % (80,6%) Män 82 % (78,3%) Medelvärdet för riket Kvinnor 86,1 % (86,4%) Män 81,8 % (81,3%)							
Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen <i>Indikator hämtad från Kolada, (ursprungskälla: Skolverket N17461)</i>	↓	74 %	71,8%	76,1%	75,3%	71,6%	
Utfall 2018 kvinnor 74,6 % (78,8 %) Män 73,3 % (73,6%) Medelvärdet för riket Kvinnor 75,7 % (75,4%) Män 68,4% (68,4%)							
Omsorg och vård utifrån individens behov och önskemål							
Serviceutbud inom särskilt boende (Andel av maxpoäng jämförs 2018) <i>Indikator hämtad från KKiK, (ursprungskälla: Egen undersökning inlämnad till Kolada U23432)</i>	↓	52,3%	69 %	59 %	53 %	56 %	56 %
Serviceutbud inom LSS grupp- och serviceboende (Andel av maxpoäng, jämförs 2018) <i>Indikator hämtad från KKiK, (ursprungskälla: Egen undersökning inlämnad till Kolada U28423)</i>	↓	84 %	83 %	86 %	82 %	82 %	78 %
Omsorgs- och serviceutbud inom hemtjänst finansierad av kommunen Ingen undersökning under 2018 <i>Indikator hämtad från KKiK, (ursprungskälla: Egen undersökning inlämnad till Kolada)</i>	■			52 %	52 %	67 %	64 %
Socialt stöd när det behövs							
Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka ett år efter avslutad insats/utredning <i>Indikator hämtad från Kolada, (ursprungskälla: Egen undersökning U33400)</i>	↓	76 %	75 %	89 %	81 %	74 %	73 %
Utfall 2018 kvinnor 79 % (88 %) Män 73 % (92%) Medelvärdet för riket Kvinnor 76 % (78%) Män 74 % (77%)							
Frånvaro i grundskola/grundsärskola samt gymnasieskola/gymnasiesärskola. Måttet innefattar introduktionsprogrammet år 2016, 2017,2017 <i>Källa: Hudiksvalls kommun, Lärandeförvaltningen</i>							
<i>Bromangymnasiet Oanmäld frånvaro</i>	↓	4,2 %		4,8 %	3,9%	2,5%	2,6%
<i>Bromangymnasiet Anmäld frånvaro</i>		13 %		11,8%	10,7%	9,6%	9,6%
<i>Bromangymnasiet Närvaro</i>		82,8%		83,4%	85,4%	87,9%	87,8%
<i>Grundskolan Oanmäld frånvaro</i>		0,7 %		0,8 %			
<i>Grundskolan Anmäld frånvaro</i>		7,3 %		7,3 %			
<i>Grundskolan Närvaro</i>		92 %		91,9 %			
Försörjningsstöd, biståndsbelopp/invånare kr							
<i>Hudiksvall</i>	↑	1 068			1 081	1 108	1176
<i>Snitt Gävleborgs län</i>		1 146			1 129	1 093	1119
<i>Riket</i>		1 063			1 060	1 081	1088

		Utfall 2018	Medel- värde 2018	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014
Blomstrande näringsliv							
Ekonomisk bärkraft							
Företagsklimat kommunranking Källa: Svenskt Näringsliv	↑	210		229	261	236	225
Andelen förvärvsarbetare i kommunen Indikator hämtad från Kolada N00914 (ursprungskälla: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik)	↑		80,1% år2017	81,1 %	79,6%	78,5%	78,6%
Utfall 2017 Kvinnor 80,5 % (79,4%) Män 81,7% (79,8) Medelvärdet för riket Kvinnor 78,6% (78,3%) Män 81,5 % (80,5)							
Öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd Total arbetslöshet 16-64 och Ungdomsarbetslöshet 18 - 24 år Källa: Arbetsförmedlingen	↑	1 196 249		1 313 267	1 453 317	1 602 426	1 815 507
Andel elever som påbörjat studier vid universitet eller högskola inom två år efter avslutad gymnasieutbildning, Indikator hämtad från Kolada N17497 (ursprungskälla SCB)	↑				28 % Snitt 27	27 % Snitt 28	27 %
Entreprenörskap							
Antal nya företag per 1000 invånare Indikator hämtad från KKIK, ursprungskälla: Nyföretagarcentrums Företagsbarometer	↓	5.0	4,9	5,5	5,4	5,2	4,5
Detaljplanelagd, byggbar mark verksamhetslokaler (mätt i kvm)	↑		Kommunen har ännu inte utvecklat uppföljningar av indikatorn mätt i siffror				
Attraktiv och hållbar livsmiljö							
Infrastruktur							
Antal fiberanslutningar med möjligheter till 100 Mbit/s eller mer. Källa: Hudiksvalls kommun, AB Fiberstaden	↑	8 650 adress		7 600 adress	7 300 adress	7 100 adress	6 900 adress
Antal resor med kollektivtrafik (X-trafik) i Hudiksvalls kommun, tkr Källa: X-Trafik, Region Gävleborg	↓	1 749		1 793	1743	1699	
Antal km cykelbanor i kommunen Källa: Hudiksvalls kommun, Tekniska förvaltningen	→	69		72	72	70	67
Attraktivt boende							
Antal årligen färdigställda bostäder, hyresrätt, bostadsrätt, småhus i kommunen, ev. fördelat på en lägre geografisk nivå. Mättet kan relateras till den årliga nettoinflyttningen till kommunen	↑		Kommunen har ännu inte utvecklat uppföljningar av indikatorn mätt i siffror. Pilen refererar till SCB mätt istället.				
Detaljplanelagd, byggbar mark för bostäder (mätt i kvm) i kommunen, eventuellt fördelat på en lägre geografisk nivå	→		Kommunen har ännu inte utvecklat uppföljningar av indikatorn mätt i siffror				
Folkhälsa							
Sjukpenningtalet bland kommunens invånare, antal dagar Indikator hämtad från Försäkringskassan	→	13,0	9,7	13,1	14,3	13,8	12,5
Utfall 2018 Kvinnor 17,3% (17,8%) Män 8,8 % (8,7 %) Medelvärdet för riket Kvinnor 12,7% (13,3%) Män 6,7 % (6,9%)							
Ledande ekokommuner med hållbara beteenden							
Andel miljöcertifierade skolor/förskolor (jämfört med Sveriges ekokommuner) Källa: Hudiksvalls kommun, Kommunledningsförvaltning, Sekom	↑	77 %	17 %	70 %	68 %	27,8%	1,7%
			Medel- värde 2017	Utfall 2017	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2015
Andelen ekologiska livsmedel som köps in i förhållande till de totala inköpen av livsmedel i kommunen, helår Källa: Eko Mat Centrum, Ekologiskt i offentligt storbushåll 2017 och KKIK	↑		29 %	25 %	24 %	20 %	16,5%
Total mängd hushållsavfall inkl. producentansvar, kg/invånare Källa: Sekom	↑		519	511	504	531	552
			Medel värde 2016	Utfall 2016	Utfall 2015	Utfall 2014	Utfall 2013
Koldioxidutsläpp, ton/invånare jämförs med riket Källa Nationella emissionsdatabasen och SCB befolkningsstatistik	→		4,2	4,0	4,0	3,8	5,6

Indikatorer Kommunfullmäktiges verksamhetsmål

Utveckling av arbetet med indikatorer till kommunfullmäktiges verksamhetsmål pågår.

Kommunfullmäktige har reducerat antalet och reviderat indikatorerna för 2018. Det är en av anledningarna till att värden saknas på en del av indikatorerna. En stor del av indikatorerna är kompletterade med kön.

Samhällstjänster av högsta kvalitet

KF VERKSAMHETSMÅL ÖKA MÅLUPPFYLLELSEN I VÅR UTBILDNINGSVERKSAMHET

INDIKATOR TREND	2015	2016	2017	2018
Simkunniga barn åk 3, andel (%)		71%	73%	75%
Andelen av kommunens barn som går på kulturskolans frivilliga verksamhet			10,8%	12,7%
Andel elever per kommundel Bjuråker			7,4%	7,7%
Andel elever per kommundel Delsbo			12,2%	15,8%
Andel elever per kommundel Enånger			7,2%	5,2%
Andel elever per kommundel Forsa			14,0%	19,5%
Andel elever per kommundel Hudiksvall			11,1%	12,9%
Andel elever per kommundel Iggesund			8,3%	6,5%
Andel elever per kommundel Njutånger			6,2%	7,4%
Andel elever per kommundel Näsviken			13,8%	18,8%
<i>Urvalet av åldrar har ändrats, 2017 gällde siffrorna barn 4 - 19 år, 2018 gäller siffrorna barn 9 - 19 år. Detta beror på att siffrorna ska vara jämförbara mellan olika kommuner. Denna ålders-grupp stämmer också bättre med i vilka åldrar man går på kulturskolan. I de delar av kommunen där man har många små barn i verksamheten påverkas statistiken negativt av det nya urvalet.</i>				
(N15456) Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, kommunala skolor, genomsnittlig andel (%)	66,9%	73,4%	75,4%	73,6%
Elever i åk 3 flickor	73,9%	79,7%	80,9%	81,3%
Elever i åk 3 pojkar	61,8%	67,2%	70,0%	66,0%
(N15540) Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)	84,1%	83,3%	77,7%	83,5%
Elever i åk 6 flickor	88,7%	88,8%	84,3%	87,9%
Elever i åk 6 pojkar	79,0%	78,1%	71,6%	80,3%
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	83,2%	81,2%	74,7%	82,1%
Elever i åk. 9 kvinnor	88,1%	84,2%	78,5%	84,5%
Elever i åk. 9 män	77,5%	78,6%	71,6%	79,3%
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	213,5	209,4	206,5	223,0
Elever i åk. 9, kvinnor meritvärde	237,4	224,0	222,0	238,0
Elever i åk. 9, män meritvärde	185,4	196,5	194,1	206,2
(N17491) Betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, kommunala skolor	13,6	13,7	14,1	14,1

Kvinnor Betygspoäng	14,3	14,4	14,7	14,8
Män Betygspoäng	13,1	12,9	13,7	13,5
GY - andel (%) elever med examen	93,0%	89,3%	93,8%	93,2%
GY - andel (%) kvinnor elever med examen				90,8%
GY - andel (%) män elever med examen				94,0%

KF VERKSAMHETSMÅL MINSKA SJUKSRIVNINGARNA

Indikator trend	2015	2016	2017	2018	Bedömning	Trend
Sjukfrånvaro ack (%), hela kommunen	7,5%	7,8%	7,2%	6,9%	Nära värde	↘ Minskad
Sjukfrånvaro mer än 59 dagar (%), hela kommunen	59,5%	58,1%	53,6%	52,1%	Nära värde	↘ Minskad

KF VERKSAMHETSMÅL FÖRBÄTTRAD SERVICE, BEMÖTANDE, SNABBHET, ENKELHET

Indikator trend	2015	2016	2017	2018	Bedömning	Trend
KKiK: Hur god är kommunens webbinformation till invånarna, andel (%) av totalt antal poäng (U00415)	80%	66%	83%	-		
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde (U23401)	76	54	95	111	Ej accepterat värde	↘ Minskad
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde (U31402)	3	8	12	4	Värde uppnått	↗ Ökad
Handläggningstid överförmyndarärenden						
Indikator avseende användning av E-tjänster i kommun, antal			5 700	16 200		
Öppettider under året bibliotek, fritidsgårdar, Mulle Meck och badhus			151,5	151,5	Nära värde	
<i>Nyckeltalet avser verksamheternas sammanlagda öppettid, vardagar före 8.00 och efter 17.00 samt helger.</i>						
Brukar-/klientenkäter om tillgänglighet, andel positiva (%)			84,0%	84,0%	Nära värde	

KF VERKSAMHETSMÅL ÖKAD KVALITET I VÅRA VERKSAMHETER

Indikator trend	2015	2016	2017	2018	Bedömning	Trend
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (U21401)	14	13	10	13	Värde uppnått	↗ Ökad
KKiK: Andelen ungdomar som inte kommit tillbaka ett år efter avslutad insats/utredning, andel (%) (U33400)	74,0%	81,0%	89,0%	76,0%		

Andelen ungdomar kvinnor	64,0%	74,0%	88,0%	79,0%		
Andelen ungdomar män	83,0%	87,0%	92,0%	73,0%		
Indikator med målvärde	2015	2016	2017	2018	Mål 2019	
Kundundersökning totalindex fastighet		53 %			60%	
Kritik på teknik Avfall		8,4%				
Kritik på teknik Gata/Park		5 %				
Kritik på teknik VA		9,4%				

Blomstrande näringsliv

KF VERKSAMHETSMÅL FÖRBÄTTRAD SERVICE - BEMÖTANDE, SNABBHET, ENKELHET

Indikator trend	2015	2016	2017	2018	
INSIKT totalindex: Plan och Bygg	70	57		65	
Indikator med målvärde	2015	2016	2017	2018	Mål 2018
NKI Insikt Miljö Totalindex	68	78	81		
NKI Insikt Räddningstjänst Totalindex					

KF VERKSAMHETSMÅL STÖDJA UTVECKLINGEN AV SOCIALA FÖRETAG

Indikator trend	2015	2016	2017	2018	Bedömning	Trend
Sociala företag, antal (Arbetsintegrerade)	5	5	7	6	 Nära värde	↘ Minskad
Intraprenader, antal		16	16	16		
Sociala företag och alternativa driftsformer, antal platser		17	20	12	 Ej accepterat värde	↘ Minskad

KF VERKSAMHETSMÅL ÖKA SYSSELSÄTTNINGEN I FORM AV ARBETE ELLER UTBILDNING

Indikator trend	2015	2016	2017	2018
Unga med funktionsnedsättning i utbildning och/eller arbete, andel ska öka			99	70
<i>Mätning enligt överenskommelsen med Arbetsförmedlingen (DUA). Måttet säger; antalet arbetslösa unga med funktionsnedsättning inskrivna på arbetsförmedlingen (mellan 16-24 år) ska minska.</i>				
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%) (N17434)	60,2%	65,6%		
Ökat antal innovationer (Propells redovisning)		55	51	47
Halverad ungdomsarbetslöshet år 2020	19,4%		12,5%	11,4%

Mätning enligt överenskommelsen med Arbetsförmedlingen (DUA). Riket 8,8%, vilket innebär att förändringen mellan riket och Hudiksvall indikerar negativ trend jämfört med föregående år. I ett regionalt perspektiv har dock arbetslösheten varit låg i Hudiksvalls kommun. I ett regionalt perspektiv har dock arbetslösheten varit låg i Hudiksvalls kommun.

Indikator med målvärde	2015	2016	2017	2018	Mål 2018	Bedömning
Antal extra tjänster				98	100	 Värde uppnått
(N18500) Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut slutfört kurs, andel (%)	77,0%	50,6%	69,7%		79,0%	 Ej accepterat värde
Utveckla vår OSA verksamhet						

Attraktiv och hållbar livsmiljö

KF VERKSAMHETSMÅL Bidra med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet

Indikator trend	2015	2016	2017	2018	Bedömning
KKiK: Hur väl möjliggör kommunen för invånarna att delta i kommunens utveckling, andel (%) av maxpoäng (U00416)	52%	43%	52%	-	
Matavfallsinsamling			45,0%	85,0%	 Värde uppnått
Miljöcertifierade skolor/förskolor, andel (%)	27,8%	42,0%	50,0%	77,0%	 Nära värde
Tjänsteresor i kommunen, Sekom gröna nyckeltal, kg/årsarb	173,0	147,0	157,0		
(N02904) Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta familjer, andel (%)	10,3%	8,8%	8,5%	8,0%	
Hushåll med ekonomiskt bistånd som erhållit bistånd i 10-12 månader under året, andel (%)	22,0%	24,9%	28,0%		
Brukares/kunders inflytande, Brukarundersökning				85,0%	
(U01405) Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd kommun, andel (%)	68,0%	68,0%		64,0%	
(U60422) Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)				29 %	
Antal forum för ungas delaktighet (i förvaltningar och Nämnd) KoF			5	12	
Andel unga som tycker att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen. (Lupp)					
Antal resor/invånare med kollektivtrafiken, Sekom gröna nyckeltal	46	47	48	46	

KF VERKSAMHETSMÅL Utveckla hamnområdet

	2015	2016	2017	2018	Bedömning
Följa projektplan för "Havsläge Hudik"		Ja	Ja	Ja	 Nära värde

Hudiksvalls
kommun

www.hudiksvall.se • tfn 0650-190 00